

ÇOK LÜZUMLU TARİH ANSİKLOPEDİSİ

Paul Kuttner
Türkçesi Ekim Savran

aykırı
TARİH

İçindekiler

SORULAR

Genel Tarih
İkinci Dünya Savaşı ve Naziler
Siyasi Tarih ve Coğrafya

YANITLAR

Genel Tarih
İkinci Dünya Savaşı ve Naziler
Siyasi Tarih ve Coğrafya

SORULAR

Genel Tarih

1

19. yüzyılın sonlarında aynı yılda, aynı haftada, aynı saatte doğmuş iki ünlü Avrupalı söyleyin. Bu iki adamın dış görünüşleri birbirine benziyordu ve birbirlerinden ölümüne nefret ediyorlardı. İki de büyük olasılıkla yirminci yüzyılın politika ve eğlence dünyası tarihinin akışını herkesten çok etkilemiştir. Yüzlerini herkesin çok iyi tanıdığı bu iki kişi kimdir?

2

İkinci Dünya Savaşı sırasında Avrupa'da binlerce Yahudiyi kurtarmasıyla tanınan Raoul Wallenberg (1912-47) ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dağ Hammarskjöld'un (1905-61) İsveçli diplomatlar olmaları dışında ortak ne özellikleri vardı?

3

New York'taki Hyde Park'ta bulunan FDR Kütüphanesi'nde 11 Ekim 1939 tarihli, daktiloyla yazılmış kırk beş satırdan oluşan ve Başkan Roosevelt'i (1882-1945) nükleer enerji konusundaki araştırmaları yönetmeye davet eden bir mektup bulunmaktadır. Bu mektubu başkana kim göndermiştir ve mektup yazılış amacına ulaşmış mıdır?

4

Wellington'un ilk dükünün şu gözlemi yapması neden imkansızdır: "Waterloo Savaşı Eton'un spor sahalarında kazanılmıştır."

5

20. Yüzyıl içinde bir başbakan Beyaz Saray'la ve bir ABD dışişleri bakanıyla temasa geçerek bir Amerikalının bir dünya şampiyonasına katılması için baskı yapılmasını istemiştir. Bu tuhaf işlemin içinde bulunan dört kişi kimlerdi?

6

Hangi hükümdar düşman komşu devletin dilini kendi anadilinden daha iyi konuşurdu?

7

Fransız Devrimi'nin fırtınalı günlerinde, 10 Temmuz 1793'de, Robespierre tartışmalara yol açan Danton'un yerini alarak Kamu Güvenliği Komitesi'nin başkanı olmuştur. Bu olay 31 Mayıs 1793 tarihindeki isyanın sonucudur. Danton kısmen düşmanı Robespierre tarafından planlanan bu olay karşısında ne hissetmiştir?

8

1812'de Fransızların Moskova'dan geri çekilişleri sırasında Ruslar Napolyon'u mağlup etmiştir. Bu tarihten önce Napolyon'un kazanımlarının bir Rus tarafından yok edildiği görülmüş müdür?

9

Hangi Avrupa ülkesinin parlamentosu 175 yıl toplanamamıştır?

10

Avrupa tarihinin herhalde en iyi örgütlenmiş imparatorluğunun basma geçen kimdir? Bu imparatorluğun sınırları bir zamanlar Viyana'dan Bağdat'a, Aden'den Cezayir'e ve Kahire'den Kırım'a kadar uzanıyordu. Bu hükümdar en büyük oğlunu boğdurmasına rağmen adil, bilge ve nazik biri olarak biliniyordu. Ayrıca Fransa ile Habsburglara karşı 1536'da bir antlaşma imzalamış ve bu dostluk 19. yüzyılın sonlarına kadar sürmüştür. Bu hükümdar kimdir?

11

Fransız Devrimi sırasında Danton gücünün doruğundayken, Robespierre neden onunla ittifak yapmamıştır?

12

Nobel Barış Ödülü hayatta olmayan birisine ne zaman verilmiştir?

13

Rusya'nın kış koşullarının iki orduda da görülmemiş bir düzensizlik yarattığını düşünürsek Hitler'in Moskova yenilgisi Napolyon'ununkine benzer mi?

14

Jüri üyelerine hizmetleri karşılığı önemsiz bir ücret ödeme geleneği kim tarafından kurum(sal)laştırılmıştır? Napolyon mu, Bismark mı, Jul Sezar mı, Perikles mi, İkinci Ramses mi, Kraliçe Birinci Elizabeth mi? Ya da buna Tevrat'ta mı değinilmiştir?

15

Ellerinde geniş güç bulunan hangi iki Amerikalı 1945 yılında Japon şehirleri Hiroşima ve Nagazaki'ye nükleer bomba atılmasına ilişkin olarak aşağıdakileri söylemiştir:

• "Bir bunalım içinde olduğumun farkındayım, onun için de Savunma Bakanı Henry L. Stimson'a Japonya'nın zaten yenildiğini ve atom bombası atılmasının tamamen gereksiz olduğuna ilişkin inancımı söyledim. Amerikalıların yaşamını

kurtarmak için hiç de zorunlu olmayan böylesi bir silahın kullanımıyla dünyanın gözünde ülkemizin yerinin sarsılacağına ilişkin derin şüphelerimi bildirdim.

• "Japonlar zaten mağlup edilmişti ve teslim olmaya hazırdılar... Bu barbarca silahın Japonya ile olan savaşımızda kullanılmasının hiçbir maddi faydası yoktu... Ancak karanlık çağların barbarlarına yakışan ahlaki bir tutum içine sürüklendik. "

16

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda dize getirilen ve Kasım 1918'de ateşkes imzalamak zorunda bırakılan Alman birlikleri, tüm cephelerde yenilmiş ve silahlarını teslim etmiştir. Doğru mu, yanlış mı?

17

Kaffirler Hollandalı (Boer) hayvan yetiştiricileri ve çiftçilerin bölgelerine olan tecavüzü nedeniyle Afrika'daki anayurtları olan Bantu topraklarını bırakarak başka bölgelere yerleşmeye zorlanmıştır. 1854'te köleliğin Güney Afrika'da kaldırılışından sonra yerlileri köle olarak kullanamaz hale gelen beyaz Boerlar siyah Kaffir sorununu nasıl çözmüştür?

18

Tüm zamanların en büyük iki askeri nakliye gemisi hangileridir ve savaş zamanı en çok ne kadar asker taşınmıştır?

19

Hangi olay Saygon'un 1975'teki düşüşünü her şeyden fazla hızlandırmıştır?

20

1814 yılında Napolyon Bonaparte (1769-1821), Prusyalıları ve Avusturya'nın Schwarzenberg'ini iki haftada beş kez, daha sonraki hafta ise Prusyalı Blücher'i dört kez yenilgiye uğratmıştır. Tarihte pek az general bu kadar zamanda bu kadar fazla zafer kazanmıştır. Üç hafta sonra Napolyon St. Dizier'de Winzingerode'ye karşı da zafer kazandı. Bundan iki hafta sonra ne oldu?

21

ABD Başkam William McKinley (1843-1901) 1898 yılında Amerikan askerlerinin Filipinler Cumhuriyetini işgal etmesine neyi neden göstermiştir?

22

Başkan John F. Kennedy'nin 1962'deki konuşmasının, Missisipi Üniversitesi'nin James Meredith'i ilk Afro-Amerikalı öğrenci olarak kaydetmesi üzerinde ne gibi bir etkisi olmuştur?

23

Kim 1917 yılında Caporetto'da Rusları, Sırpı, Rumenleri ve İtalya'yı yenerek ve Batı cephesinde Müttefikleri az kalsın ezerek (1918) Almanya'nın neredeyse savaşı kazanmasını sağlayacaktı?

İpucu: Bu kişi fanatik biçimde Hitler'in Yahudilere, Katoliklere, Protestanlara ve Masonlara karşı haçlı seferi fikrini desteklemiş, daha sonra ise Hitler'i terk ederek ateşli bir pasifist olmuştur.

24

Bu yüzyıldaki iki dünya savaşından birinde, hangi devlet başkanı düşman askeri liderinin öldürülmesini emretmiştir? Bu suikast girişimi başarılı olmuş mudur? Eğer olmamışsa, bu başarısız operasyonun sonuçları nelerdir?

25

Yirminci yüzyılda iyi tanınan iki torun birbirlerine savaş açtı. Bu iki ünlü torun ve daha da ünlü büyük anneleri kimdir?

26

Neden şövalye unvanı verilmiş İrlandalı bir lider 1916 yılında İngilizler tarafından idam edildi?

27

Kaptan James Cook 1770'te Avustralya'ya ilk kez ayak baş ağında Aborijinlerin söylediği tarihe geçmiş ilk iki sözcük nedir?

28

Japon cüce denizaltıları İkinci Dünya Savaşı sırasında Pasifik Cephesinde ABD'ye ne kadar hasar vermiştir?

29

19. yüzyılın koloni prenslerinden hangisi babasının itirazlarına rağmen Avrupa'daki anayurdundan tam bağımsızlık ilan etmiş, sonra da kendini yeni ülkesinin imparatoru ilan etmiştir?

30

80'li yıllarda Afganistan'ı Sovyetlere bağlamak için yüz binden fazla Sovyet askeri ülkeyi işgal ettiğinde Anglo-Sakson dünya Kabil'deki Sovyet varlığından rahatsız olmuştu. Bundan yıllar Önce Rusya ve başka bir güç odağı Rusya'nın etki alanının Afganistan'a uzanmayacağı konusunda anlaşmışlardı. O zamanlar Rusya bu anlaşmaya uymadı ve Afganistan'ı Ruslardan kurtarmak için harekete geçilmesine karar verildi. Ruslar buna karşılık ne yaptılar?

31

Niye birçok İngiliz vatandaşı "Fourth belly of the cow"dan söz edilince hemen irkilir?

32

Rusya'da 19. yüzyılın sonunda kimin devrimci düşünceleri yasaklanmıştı. Söz konusu kişinin doktrinini anlatan kitapların yurtdışında basıldığı ortaya çıkınca neden taraftarları Sibiryaya sürülmüştü?

33

Naziler, Vietnamlılar, Japonlar ve Kuzey Korelilerin elindeki Amerikan savaş esirlerinin yüzde kaçını ölmüş veya öldürülmüştür?

34

ABD askeri güçlerinin tarihindeki en büyük teslimiyeti neydi?

35

Ukrayna, 1918 yılında Sovyetler Birliği'nden ayrılmıştı ve o tarihte Odessa kenti Fransız ve Belçikalılar tarafından yönetiliyordu. Doğru mu, yanlış mı?

36

Avrupa'da hangi ülkenin kraliçesi ilk evliliği iptal edildikten sonra başka bir Avrupa ülkesine kral olan birisiyle evlenmiştir? Bu evlilikler sonraki altı yüz yıl boyunca ne gibi sonuçlar doğurmuştur?

37

9 Aralık 1986'da merkez-doğu Çin'de bulunan Anhui eyaletinin başkenti Heifei'de binlerce öğrenci demokrasi ve özgürlük talepleri için gösteri yaptı. Otoriteleri korkutan Çinli gençler için 9 Aralık'ın özel bir anlamı var mıdır? Bu gösterinin, ona izin veren Çin'in gelecekteki liderlerinden bazıları için korkunç etkileri neydi?

38

Hangi İngiliz filozofu Thomas Jefferson (1743-1826) ve 'Kurucu Atalar' üzerinde büyük etkiye sahiptir? Bu İngiliz filozofu en çok kimden etkilenmiştir?

39

25 Nisan 1945'te Birleşmiş Milletler Uluslararası Örgütlenme Konferansı, Birleşmiş Milletler Tüzüğünü oluşturmak için Kaliforniya eyaletindeki San Fransisko'da toplandı. Aynı gün başka bir tarihi olay daha gerçekleşti. Neydi bu olay ve neden önemliydi?

40

Bütün dünya Drakula'yı kana susamış bir cani olarak lanetlerken neden Romanya bir kahraman olarak yüceltir?

41

Hangi feminist şu iddiada bulunmuştur: "Dişilere karşı asla savaşmam, sadece alçaklar ve korkaklar savaşır."

42

Hangi Avrupa devleti (ülkesi değil), önde gelen bir lideri hükümetin tüm alanlarda reforma gidilmesinin önemine ikna olmuş biri olduğu için, kendini on dokuzuncu yüzyılın ortalarında İngiliz parlamenter sistemine göre şekillendirmiştir?

43

Hangi az tanınmış Fransız diplomat, politika ve diplomasiye tamamen yabancı bir alanda dünya çapında ün kazanmıştır? İpucu: 1849 yılında Fransız hükümeti onu utanç içinde Paris'e geri çağırmıştır ama bu, onun gizliden gizliye işine yaramıştır.

44

Kral III. George Amerikan romanlarında anlatıldığı gibi bir canavar değildi. İngiliz hükümet sisteminde düzgün bir anayasal yapı oluşturmak için sürekli küstah politikacılarla uğraşan çok okumuş ve erdemli bir kraldı. Britanya İmparatorluğunu sağlamlaştırma ve genişletme rüyasına da son veren tek zayıflığı nedir?

45

'Sam Amca'nın sakallı yüzü ve ismi nereden gelmektedir?

46

1780'lerde gerçekleşen bir savaşı tarihçiler tarihin en önemli savaşlarından biri olarak değerlendirirler. Savaşın güçlerden birisi korkak bir liderin yönettiği dağınık bir orduydu ama generallerinden biri zaferin kazanılmasından birinci derecede rol oynadı. Savaşta yaralanmasına rağmen bu cesur generalin yönettiği ordu savaşın sonucunu belirlemişti. Bu savaşın tarafları kimlerdi ve sonuçları neler olmuştur?

47

İki ünlü gemiyle ilgili gerçekler ve bu gerçeklerin ifade ettiği ironiler nelerdir? İlk geminin de adının baş harfi "T" idi. Nisan ayında demir aldı ve gece yansına doğru bir saatte yirmi beş mil hızla giderken bir buzdağıyla çarpıştı. Üç bin kişilik yolcu kapasitesine sahipti. On altı tane su geçirmez bölmesi bulunduğu için batmasının imkansız olduğu söyleniyordu ama battı. İkinci geminin adı "M" harfiyle başlıyordu. Bu geminin kaptanı adı E.J. Smith'di. Bu iki geminin ortak ne özelliği vardı?

48

1930'larda ve 1940'ların başında Çin'i işgal eden Japon ordusu Tokyo'dan yönetilen "uysallaştırma" programının emirlerini izledi: "Hepsini öldürün, yakın, yok edin." İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna gelindiğinde, Mao önderliğindeki Çinli komünistlerin çoğunlukta olduğu bölgelere saldırarak nüfusu kırk dört milyondan kaç milyona düşürmüşlerdi?

49

Bir devlet başkanının eşi olan bir kadın sadece giyim kuşamına bir yılda 1.35 milyon dolar, başka bir yıl bir çift elmas küpeye 2.7 milyon dolar harcadı. Kişisel borçları 2 milyon dolara yaklaşıyordu. Halk onu alaşağı ettiğinde kendisinden neden bu kadar nefret edildiğini hiç anlamadı. Annesi bile kızının bu savurgan tutumundan utanç duyuyordu. Bu kadın kimdi?

50

Bir sirke üreticisinin oğluydu ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanlar tarafından esir edildi. Üç kez kaçma girişiminde bulundu; üçüncü girişiminde tekrar yakalanmayacak kadar şanslıydı. Savaşın sona ermesiyle politikaya atılarak devlet başkanı oldu. Kimdir bu kişi?

51

Savaş karşıtı ajitasyonla kışkırtılan ABD Başkanı Abraham Lincoln (1809-65) anti-demokratik olarak değerlendirilebilecek adımlar atmak zorunda bırakıldı. Doğru mu, yanlış mı?

52

ABD, Nikaragua'daki sol hükümete karşı savaşmaları için anti-komünist kontralara silah göndermiştir. Bu silahların çoğu nerede üretilmekteydi?

53

Pakistan Başbakanı Benazir Butto'nun (d. 1953) yirminci yüzyılın diğer hükümet başkanlarından farkı nedir?

54

Hindistan tarihinde, Hinduların ve Müslümanların pek barışçıl olmasa da yan yana yaşadığı, çalıştığı, kazandığı ve böylece İngilizce'ye de yeni bir sözcük kazandırdığı ünlü örneklerden biri nedir?

55

Avrupalı bir kral on sekizinci yüzyılda sarayına kısa bir süreliğine yabancı bir filozofu davet etmiş ama aralarında dostça bir ilişkiden ziyade gerginlik gelişmişti. Bu kral ve davet ettiği filozof kimdir?

56

Hitler'in generallerinden hangisi, Alman ordusu Moskova'ya yaklaşırken Nazi diktatörünü gelmekte olan kışın tehlikeleri konusunda uyaracak cesarete sahipti? Aşağıdaki konuşma gerçekten geçmiş midir, yoksa ünlü bir romandan mı alınmıştır?

"İlk başta kışın kendisi en büyük zorluk. Erzak eksikliği, topçu birliklerinin at eksikliği, hasta ve yaralıların transfer olanaklarının olmaması, kalın kürklü eldiven, kulaklıklılı şapka, sıcak tutan postal çorapları, ayağın donmasını önleyecek ağır bot eksikliği..."

Ama devletin başı ikna olmayacaktır. "Kışın aşırı zorlukları birdenbire ortaya çıkmaz. İklim Ruslardan daha az alışkın olmamıza rağmen biz daha güçlüyüz. Sonbahar daha gelmedi. Kış bastırana kadar çok zamanımız olacaktır." General cevapladı "Kış bomba mermisi gibi gelecek, ordunun bugünkü durumuna bakarak yeterince kaygılanmamanız son derece doğal."

57

Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nda bir kahramandı, daha sonra Fransa'daki anayasal yurttaş milislerinin kumandanlarından biri oldu ama hain ilan edilerek ve sözde aktif bir devrimci olduğu için Avusturya'da tutuklandı. Bu adam kimdir? İpucu: Napolyon onu "enayi" olarak nitelendirmiş, ABD Kongresi ise iki yüz bin dolar para ödülü ve toprak bağışlamıştır.

58

Yunanistan Prensi George'la evli olmasına rağmen kadının hayli fırtınalı bir aşk hayatı vardı. Sigmund Freud'un hastalarından biriydi, daha sonraları Yahudileri Nazilerden kurtarıırken hayatını tehlikeye attı. Ayrıca Fransa'ya psikoanalizi yerleştiren kişiydi. Kimdi bu kadın? İpucu: Tarihteki en ünlü isimlerden birini, Avrupa ve Mısır'da oldukça fazla seyahat etmiş bir adamın ismini taşımaktaydı.

59

Çeşitli kitaplar ve yazılı belgeler Thomas Jefferson'un sahip olduğu siyah bir köleyi metres edindiğini ama onu kölelik görevlerinden azat etmediğini iddia ederler. Bunun ne kadarı doğru, ne kadarı söylencedir?

60

Hangi on sekizinci yüzyıl savaşında iki müttefik birbiri ardına gelen zaferlerden sonra ağır bir yenilgi almıştır? Eğer düşman, kuvvetlerini çekip bu iki müttefikin son galipler olmasını sağlamasaydı bu yenilgi iki müttefikin savaşı kaybetmesine bile neden olabilirdi.

61

1861'de başlayan Amerikan İç Savaşının Britanya üzerinde neden bir felaket etkisi olmuştur?

62

Aynı savaşta, çeşitli savaş alanlarında birbiriyle eşzamanlı olarak karşılaşan en büyük ordular kaç kişiydi?

63

Jul Sezar, Claudius ve Hadrian, İsa'dan önce ve sonraki ilk yüzyıllarda İngiltere'yi istila ettiklerinde İskoçya'yı da istila etmek istemişler ama sonradan fikirlerini değiştirmişlerdir. Doğru mu, yanlış mı? Ayrıca Romalıların İngiliz yaşamındaki etkilerinin sonraki nesillerde devam edip günümüze kadar geldiği doğru mudur, yanlış mıdır?

64

Mohandas Karamchand Gandhi'nin (1869-1948) Güney Afrika'dan Hindistan'a gitmek üzere ayrılmasının başlıca sebebi neydi?

65

Britanya Başbakanı Lloyd George'u, Filistin'de bir Yahudi devleti kurulması ve derhal Chaim Weizmann'la dost olması için kışkırtan ne olmuştu?

66

1944 yazında Amerikan askerleri Paris'e girdiğinde her biri kolunda iki veya daha fazla Fransız kızla beraber Şanzelize'de dolaşırken görülüyorlardı. Hangi ünlü Amerikan gazeteci buna karşılık oldukça nükteli bir tespitte bulunmuştur?

67

Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'ya en son hangi ülke savaş açmıştır?

68

1850'lerin ortasına kadar sadece İngiltere kilisesinin mensupları Oxford ve Cambridge üniversitelerinde öğrenim görebiliyor ve İngiltere Parlamentosu'na girebiliyordu. Doğru mu, yanlış mı?

69

İlk resmi kayıtlara geçen işgal ayrıca tarihte en ayrıntılı şekilde bilinen ilk savaş mıdır? Eğer öyleyse bu savaş nerede ve ne zaman gerçekleşmiştir?

70

Titanic'in 1912'de batmasından iki yıl sonra aynı korkunçlukta başka bir deniz kazası daha gerçekleşti. Bu kaza neydi?

71

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz hükümeti, Filistin'deki artan Yahudi nüfusu karşısında Arapların desteğini almak için neden onlarla ekonomik uzlaşmalarda bulunmayı denemedi? Yahudi nüfusu 1919'da on beşe bir iken (nüfusun yüzde altı buçuğu), 1939'da her üç Filistinliye bir Yahudi göçmeni (nüfusun yaklaşık yüzde otuz üçü) haline geldi.

72

Napolyon'un hangi hareketi karizmasının bir göstergesi ve belki de 1796'dan sonraki başarılarının en önemli nedeni olarak görülür?

73

Ünlü Yunan tarihçi Thucydides (MÖ 460-MÖ 400) MÖ 431-MÖ 421 arasındaki Archidamian Savaşını ve MÖ 414-MÖ 404 arasındaki İyonya Savaşını farklı zamanlarda ve farklı yerlerde gerçekleşmesine rağmen neden aynı savaş olarak değerlendirir?

74

George Washington 30 Nisan 1789'da ABD'nin ilk başkanı oldu. "Cumhuriyetin Washington'un ölümünden sonra sürmeyeceğinden endişeli olduğunu" söyleyen kimdi?

75

Birbiriyle hiç ilgisi olmayan şu üç olayın ortak ne yönü vardır? Önceki gün Kudüs'te mahkemeye çıkan Nazi savaş suçlusunu Adolf Eichmann (1906-62) mahkemede tam bir gün geçirmiştir. Domuzlar Körfezi çıkarmasından beş gün önce Başkan John F. Kennedy (1917-63) bir basın toplantısı düzenleyerek ABD'nin Küba'ya müdahale etmeyeceğini duyurmuştur. Sovyet kozmonotu Yuri Gagarin (1934-68) uzaya çıkan ilk insan olmuştur.

76

İngilizce diline komando sözcüğünü kazandıranlar bu yüzyıldaki ilk toplama kamplarının kurbanlarıydı. Bu tutsaklar kimdi? Özellikle bu tutsaklar için yapılan kamplarda uygulanan örtümden kim sorumludur?

77

George Washington hiç esrar içmiş miydi?

78

Altmış yıldan fazla bir süre boyunca, hangi ülkenin demokratik olarak seçilmiş başkanları hiçbir sorun olmamasına karşın görev sürelerini tamamlayamamıştır?

79

Kötü bir Roma İmparatorunun, ikinci kocasını zehirledikten sonra amcasıyla evlenip, yeni kocasını önceki evliliğinden olan oğlunu tahta geçirmesi için zorlamakla suçlanan bir kız kardeşi vardı. En sonunda amcasını da zehirleyen bu kadın kimdir ve oğlu ona olan minnettarlığını nasıl göstermiştir?

80

Ne zaman bir ülkenin bütün erkekleri orduya alınmış ve aktif askeri hizmete zorlanmıştır?

81

Naziler İkinci Dünya Savaşı'nda Alman karargahlarında neler olup bittiğini öğrenmek için Gestapo şeflerini görevlendirmişlerdi. Sovyet askeri karargahlarında görevli siyasi komiserler de vardı. On sekizinci yüzyılda da

Avrupalı generaller denetleniyor muydu? Eğer denetleniyorsa, bu hangi sıklıkta gerçekleşiyordu?

82

Hangi ülkenin yerli dili sözlü bir iletişim biçimi olarak yok olmuş ama yazılı dilde varlığını sürdürebilmiştir?

83

Son Habsburg imparatoru kimdir ve nereye gömülmüştür?

84

Hangi Amerikalı "first lady" casus olmakla suçlanmış, oğlu tarafından deli muamelesi görmüş ve son olarak oğlu savaş bakanı olmadan önce akıl hastanesine yerleştirilmiştir?

85

Bir buçuk yüzyıl önce ölen hangi askeri diktatör büyük saygı görür ve adına on dört ülkede heykeller vardır?

86

Romanyalı Michael'ın (Mihai) 1927'den 1930'a kadar, ondan sonra 1930'da tahta geçen II. Carol'un 1940'a kadar hüküm sürmesinde başka örneği görülmeyen nasıl bir özellik vardır?

87

ABD'de Başkan John F. Kennedy ile yazar Aldous Huxley bir şey paylaştı. Aynen Fransa'da Edith Piaf ile oyun yazarı Jean Cocteau ve Sovyetler Birliği'nde Stalin ile besteci Prokofiev'in paylaştığı gibi. Paylaştıkları tam olarak neydi?

88

Amerikan Anayasasını kim yazmıştır?

89

1912 yılındaki Titanik faciası mı, yoksa 1987 yılında Filipinler'in başkenti Manila'nın yaklaşık 110 mil güneyinde gerçekleşen Victor-Dona Paz çarpışması mı tüm zamanların en büyük deniz felaketiydi?

90

Başkan Abraham Lincoln ve Başkan John F.Kennedy ile ilgili en az altı ortak rastlantı söyleyebilir misiniz?

91

En güçlü hükümdarlardan biriydi ama boğularak öldürüldükten yarım yüzyıl sonra tarihi başarılarının hepsi yok olmuştu. Bu hükümdar kimdir ve neden en yakın Hıristiyan müritlerinden bir çoğu ölümünden sonra intihar etmiş veya Müslüman olmuşlardır?

92

Hangi imparator yazmayı kendi kendine öğrenmiş, dünyanın en büyük katedrallerinden birinin tasarımına yardım etmiş ve iki ülke tarafından ulusal bir kahraman olarak kabul edilmiştir?

93

Fransız Devrimi sırasında giyotin rahiplerin ve yoksulların, aristokrasinin ve devrimcilerin kafalarını uçurmuş, hatta Danton (1759-94) ve Robespierre'in (1758-1794) hayatlarına bile son vermiştir. Fransa'da devrimden ne kadar sonra giyotinle ölüm cezası yürürlükten kaldırıldı?

94

On sekizinci yüzyılda ilk kim "Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler!" demiştir?

95

Aşağıdaki demeç Ne w York Times'ın bir başyazısında ne zaman yayımlanmıştır: "Bir hafta önce Rusya rüştünü ispatladı. Alenen el kaldırarak değil de kapalı kapıların ardında, kırmızı perde çekilmiş kulübelerin içinde oy verilmesini sağlayarak halkına gerçek bir seçimin bütün zevkini yaşattı?"

96

Kim Eylül 1919'da aşağıdaki iki tahmini yaptı? "Mutlak bir kesinlikle söyleyebilirim ki, eğer dünya halkları bunu önleyecek bir yöntemi bulamazlarsa gelecek nesil bir dünya savaşı daha olacaktır." Ve ikincisi : "Almanların bu savaşta kullandıkları, gelecek savaşta kullanacaklarına kıyasla sadece oyuncaktı." Bu gözlemleri yaptıktan neredeyse hemen sonra konuşmacıya ne olmuştur?

97

Dünyanın en eski bağımsız cumhuriyeti hangisidir? Bu devlet Birleşmiş Milletlerin tam üyeleri arasına giren ilk on, yirmi veya otuz ülke arasında yer almış mıdır?

98

1940'larda Menahem Begin (1913-92) Siyonist yer altı örgütü Irgun Zvai Leumi'nin başyken, Filistin'i İngiliz koloni yönetiminden kurtarmak için kullanılacak silah ve patlayıcıları kimden temin etmiştir? Begin kurtuluş mücadelesinin öncesinde Filistin'de vaktini nasıl geçirmiştir?

99

Aşağıdaki tahminlerde bulunan insanları söyleyebilir misiniz?

- "Güney eyaletlerinin ABD'nin birliğini parçalamak için çok fazla sağduyusu ve iyi bir havası var." (1860)
- "Bu şaşkıncu bir buluş ama kim bunlardan birini kullanmak ister?" (1876, telefonla yapılan bir gösteriden sonra)
- "Pikabın hiçbir ticari değeri yoktur" (1880)
- "Bana inan, Almanya savaş çıkartamaz." (1934)
- "Ne olursa olsun, Amerikan Donanması hazırlıksız yakalanmayacaktır." (4 Kasım 1941)
- "ABD bize (Almanya) uzun yıllar boyunca bir tehdit oluşturmayacaktır; değil 1945'te 1970 veya 1980'lere kadar..."

100

Ülkesini İkinci Dünya Savaşı'ndan başarıyla çıkardıktan hemen sonra, Temmuz 1945'teki Potsdam Konferansı sırasında, Winston Churchill (1874-1965) başbakanlığı İşçi Partisi'nden Clement Attlee'ye (1883-1967) kaptırdı. Yaklaşık yarım yüzyıl önce yapılan bu seçimlere yakından bakıldığında Churchill'in bu tarihsel yenilgisindeki ironi neydi?

İkinci Dünya Savaşı ve Naziler

1

Alman şifre sistemini çözen şifre uzmanları II. Dünya Savaşı boyunca İngiliz hükümetine Nazi Yüksek Kumandanlığının yaklaşan bir savaş veya askeri hareketle ilgili kararlarını sürekli bildirmişlerdi. Buna rağmen Avrupa sahnesinde savaş sona ermeden kısa süre önce Hitler'in (1889-1945) elindeki son saldırı gücüne karşı Müttefiklerin tamamen hazırlıksız yakalanmış olmalarının nedeni neydi?

2

II. Dünya Savaşı sırasında gerçekleşen aşağıdaki iki olaya ilişkin çeşitli söylentiler yayıldı. Üzerinden onlarca yıl geçen bu olaylara ilişkin söylentiler birer gerçek olarak kabul edildi. Aşağıdaki hangi hikayenin gerçekte olanlardan kısmen farklılık gösterdiğini söyleyebilirsiniz?

- Yeni bir hükümet kurmak ve savaşa son vermek amacıyla 20 Temmuz 1944 tarihinde Hitler'e suikast girişiminde bulunan Alman subayları yakalanmış ve ölüm cezasına çarptırılarak et kancalarına piyano telleriyle asılmışlardır. Bu idamların filme alınan görüntülerini kendisine ait özel sinema salonunda üç kez izleyen Hitler daha sonra bunların yok edilmesini emretmiştir.

İngilizlerin Polonyalı "Lewinski"nin yardımıyla Nazi şifre sistemini çözmesinden sonra Winston Churchill, Coventry'e düzenlenecek Nazi saldırısından bir süre önce Almanların bu İngiliz şehrini bombalayacağını öğrenmişti. Ama buna rağmen İngiliz hava kuvvetlerini bu saldırıyı önlemek üzere konuşturmadı, çünkü Almanlar şifre sistemlerinin çözüldüğünü anlayabilir ve dolayısıyla İngilizlerin çözemeyeceği yeni bir sistem geliştirebilirlerdi. Bu yüzden Coventry'nin kurban edilmesi gerekiyordu.

3

II. Dünya Savaşı sırasında gerçekleştiği ileri sürülen iki olay vardır. Ancak bunlardan birisi gerçeklerle tam olarak örtüşmemektedir. Hangi iddiadaki gözlemin doğru olmadığını ve hiç gerçekleşmediğini söyleyebilir misiniz?

- "Konserve Mallar"adıyla bilinen bir askeri operasyon yapılmıştır. Eğer bu doğruysa, ne zaman ve nerede gerçekleşmiştir?

- Naziler Danimarka'yı ele geçirdiklerinde burada yaşayan Yahudileri toplum içindeyken "Davut'un Yıldızı" m görülür şekilde taşımaları için zorlamışlardır. Danimarka Kralı X.Christian ve yüz binlerce Danimarkalı elbiselerine "Davut'un Yıldızı" nı işleyerek Yahudi yurttaşlarıyla dayanışma içerisinde olduklarını göstermişler ve Alman işgal kuvvetlerini yanıltmışlardır. Böylece Danimarkalı Yahudilerin neredeyse yarısı kurtarılmış ve İsveç'e kaçırılmışlardır.

4

Nazi Almanya'sının en ünlü denizaltı komutanı Günther Drien II. Dünya Savaşı başladıktan kısa süre sonra Orkney Adasındaki (İskoçya'nın kuzeydoğu ucu) Scapa Akıntısı'ndan geçerek İngiliz savaş gemisi HMS Royal Oak'ı batırdı. Temmuz 1940'da ise bu sefer İngiliz yolcu gemisi Arondora Star'ı batırdı. Bu olay neden İngiltere'den çok Almanya için bir kayıptı?

5

II. Dünya Savaşı sırasında Nazilerin Avrupa'daki kurbanlarından topladıkları (toplama kamplarındaki tutsakların altın dişlerini de içeren) büyük miktarlara ulaşan altın, platin, elmas ve paralara ne oldu?

6

1940'larda 'Ataç Operasyonu' adını taşıyan gizemli bir program vardı. Bu neydi ve neden bu ismi almıştı?

7

Hitler, sadece Yahudileri değil Avrupalı çingeneleri de katletmiştir. Kıta Avrupa'sında bir milyon kadar çingeneyi yok eden Hitler en ünlü çingenelerden birine ise dokunmamıştır. Bu çingene kimdi ve Naziler ona neden göz yumdular? Bu adam yaşamını ve kariyerini tehdit eden hangi korkunç kazanın üstesinden gelmek zorunda kaldı?

8

II. Dünya Savaşı sırasında 1942 ve 1943 yılları Müttefiklerin ticaret filoları ve konvoyları için korkunç bir dönem olmuştur. Günde ortalama beş gemi batırılmaktaydı. Alman denizaltılarının "kurt sürüsü" taktiği oldukça başarılıydı ve İngiltere'yi neredeyse dize getiriyordu. Nazi "kurt sürüsü" taktikleri Müttefik gemilerini batırmakta neden bu kadar başarılıydılar? İngiltere savaşın başından beri elinde bulunan "Ultra Turing" makinesiyle Nazilerin şifreli mesajlarını çözebilecek durumda olmasına rağmen, Müttefikler neden denizaltıların yerlerini bilemiyorlardı?

9

Hayatının son 11 yılını beyrinde ilerleyen bulaşıcı bir hastalık sebebiyle yatalak olarak geçiren dünyaca ünlü bir yazarın kız kardeşiydi. Ağabeyi ölüncü kız kardeşi tüm eserlerinin telif hakkını yaşlı annelerinden aldı. Ancak daha sonra kendisi de ünlü bir yazar oldu ve üç kez edebiyat dalında Nobel Ödülüne aday gösterildi. Dostluk ilişkisi kurduğu Hitler hem ağabeyinin arşivinin düzenlenmesi için gereken parayı sağlamış, hem de 1935'te öldüğü zaman cenaze törenine bizzat katılmıştı. Kimdi bu Alman kadın?

10

II. Dünya Savaşı sırasında Yahudileri saklamaya ve Nazi ölüm kamplarında katledilmekten kurtarmaya yardım eden soyadı ünlü Alman kimdi?

11

Hitler'in İstihbarat Teşkilatı'nın (Abwehr) şefi, Amiral Canaris bazı Yahudileri pervasız bir şekilde nasıl katletmiştir?

12

İkinci Dünya Savaşı başladığında Nazi Almanya'sında yaşamakta olan Alman Yahudilerinin sayısı 500 bin kadardı ve bunların yüzde 90'dan fazlası savaş sırasında Naziler tarafından yok edildi. Nazi Almanya'nın yakın dostu Faşist İtalya'da Yahudilerin ne kadarı öldürüldü?

13

Hangi olayda Hitler kendisinin de daha sonra belirttiği üzere bir Yahudi'nin elini hoşnut olarak sıkmıştır?

14

Führer'in Pan-Avrupalı bir dünya gücünün başına geçme tutkusunu kışkırtan tek şey Almanya'nın I. Dünya Savaşı'ndan zaferle çıkamaması ve sonrasında gelen ekonomik çöküntü müdür?

15

Daha sonraları bir misyoner olan ve aşağıda sıralanan olayların üçünde de orada bulunan kişi kimdir?

- 7 Aralık 1941, Pearl Harbor saldırısı
- 6 Ağustos 1945, Hiroşima'nın bombalanması
- 2 Eylül 1945, Tokyo Körfezi'ndeki USS Missouri savaş gemisinin güvertesinde gerçekleşen Japonya'nın teslimiyet töreni.

16

Mussolini'nin (1883-1945) faşist diktatörlüğü altındaki Yahudiler kendi cemaatleri için açılan yardım kampanyalarına bağış yapmaktan yoksun bırakılmışlardı. Hastanelerde Yahudi hastalara dini açıdan kendilerine caiz olan yemeklerle beslenme olanağı sunulmuyordu ve kendi dindar yemek servislerine ulaşmaları da engelleniyordu. Ayrıca İtalya'da yaşayan Yahudilerin dini bayramlarında tatil yapmalarına da izin verilmiyordu. Mussolini 1945'de devrildikten ne kadar sonra bu Yahudi-karşıtı yasalar kaldırıldı?

17

"Yahudi sorununun nihai çözümünün Avrupa'da yaşayan her bir Yahudi'nin yok edilmesi" olduğunun karara bağlandığı Ocak 1942'deki Wannsee Konferansı'nda Nazi Dışişleri Bakanı Von Ribbentrop'un temsilcisi de yer almaktaydı. Bu temsilcinin adı neydi? Rastlantıya bakın ki, 16. yüzyılın en ünlü Yahudi düşmanının adım taşımaktaydı.

18

Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır:

- II. Dünya Savaşı sırasında görevi Müttefikleri yok etmek olan, bunu da mükemmel şekilde yerine getiren ancak daha sonraları yok etmeye çalıştığı bu ülkelere (yani İngiltere ve ABD'ye) Alman Hava Kuvvetleri'nden daha üstün bir sistem kurmaları için yardımcı olan bir Nazi vardır.
- Hitler, kendi yakın çevresinden olmayan ve Nazi diktatörüyle özel bir öğle yemeği öncesinde silahını teslim etmeyen birisinin bu davranışlarına tepki göstermemiştir.
- D gününden birkaç hafta sonra Hitler Alman Hava Kuvvetlerinde görevli düşük rütbeli bir subaya Almanya'nın savaşı kaybettiğini itiraf etmiştir. Daha sonra bu subayın Hitler'in uyguladığı politikalara yaptığı eleştirileri dinlemiş, garip ama bu subayı cezalandırmamış hatta övmüştür.

19

II. Dünya Savaşı sırasında Alman işçilerinin bir bölümünün de desteğini alan monarşisi bir grup tarafından Berlin'deki tüm devlet binaları başarıyla işgal edilmişti. Ancak bu ihtilal girişimi başarısızlığa uğradı. Neden? Bu olay ne zaman gerçekleşti ve hangi adla anılır? Bu ve aynı zamanlarda gerçekleşen bir diğer ihtilal girişimi Almanya'nın geleceğinde neden uzun süreli bir etki yaratmıştır?

20

20. Yüzyıl savaşlarından birinde bir bölgenin kontrolü gün boyu 12 saatte bir el değiştirmekteydi. Çünkü taraflardan biri gündüzleri sürekli bölgeye havadan ve denizden güç takviyesi yaparken diğeri aynı şeyi geceleri yapmaktaydı. Bu ne savaşıydı ve hangi tarihte olmuştu?

21

Hitler'in kendi el yazısıyla verdiği, Berlin'e acilen yardımcı birlik talep eden son emri General Steiner'e gönderilmişti. Bu mesaj kimin eline geçti?

22

1942 yılında Hitler İngiltere'ye boyun eğdirmeyi neredeyse başarıyordu. Bu durumu önleyen en önemli iki etken neydi?

23

ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt'in Japonlar tarafından Pearl Harbor'da gerçekleştirilen saldırıyı önceden bildiği ancak Müttefiklerin yanında savaşa girebilmek için bunu engellemediğinden sıkça söz edilir. Roosevelt, Japonların Pearl Harbor'a ani bir saldırı gerçekleştireceklerini Aralık 1941'den önce gerçekten biliyor muydu?

24

Komünistlerce öldürülmeden önce Nazi Almanya'sının Nasyonal Sosyalist marşını yazan kimdir?

25

II. Dünya Savaşı sırasında Londra'da sığınaklar kadar Nazi bombalarından korunaklı bir kaç yer vardı. Bombalamalar sırasında buradaki insanlardan yaralanan oldu mu?

26

Nazi selamı Alman ordusunda tam olarak ne zaman uygulamaya konmuştur?

27

Himmler'in SS kuvvetleriyle Hitler arasındaki bağlantıyı sağlayan, savaş sonrasında İtalya'daki Alman birliklerini silah bırakmaları konusunda ikna etmek için Müttefiklere yardımcı olan General Kari Wolff'tu. Wolff'un bağlantı kurmakla görevli olması onu fiziksel olarak ne şekilde etkiledi? Avrupa'da sürmekte olan savaş kısıltma çabaları başarılı oldu mu?

28

Hitler'in Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da yeralan topraklarını elde etme isteği komünizme karşı duyduğu korku ve nefretten mi, yoksa Sovyetler Birliği'nin sahip olduğu yer altı zenginliklerini Nazi Almanya'sına geçmesini arzulamasından mı ileri geliyordu?

29

Planörlerin bir askeri operasyonda kullanıldıkları görülmüş müdür? Eğer kullanıldıysalar bunun ilk ve en çarpıcı örneği hangisidir?

30

Hitler'e 6 milyon Yahudi'yi katlederek bu işten nasıl kurtulabileceği sorulmuş olsa vereceği tahmin edilen yanıt nedir?

31

Adolf Hitler'in 1940 yılında Fransa, Hollanda ve Belçika'ya yönelik "Blitzkrieg" adını taşıyan hareketinin ne zaman ve nerede gerçekleşeceğini Winston Churchill'in savaş konseyi tam olarak biliyor muydu?

32

Fransa'nın güneyinde Alman Gestapo şefliği yapmış ve "Lyon Kasabı" olarak da anılan Klaus Barbie (1913-91) 1987 yılında savaş suçlusu olarak yargılandı. Yargılanmasından yaklaşık kırk yıl önce Amerikan karşı-istihbarat birimleri Güney Afrika'ya kaçmasına yardımcı olmuştu. Çünkü Amerikalılara Avrupa'daki komünist faaliyetler hakkında bilgi vermişti. Bu rezil siyasetin en komik yanı neydi?

33

II. Dünya Savaşı'nda Nazi Almanya'sıyla işbirliği yapan bir Avrupa ülkesi vardı. ABD bu ülkeyle Müttefiklerin Avrupa kıtasına Haziran 1944'te ayak basmalarından birkaç hafta önce diplomatik ilişkilerini kesmişti ancak hiçbir zaman savaş ilan etmedi. Neden?

34

En çok hangi ülke Avrupalı Yahudi'yi Alman Nazi işgal kuvvetlerinden kurtarmıştır? Hitler'in Yahudi karşıtı yasalarını engellemek için ellerinden geleni yapan üç Avrupa ülkesi daha sayabilir misiniz?

35

Hangi ülke II. Dünya Savaşı'nda hem Müttefiklere hem de Nazi Almanya'sına savaş açmıştır?

36

25 Ocak 1942'de ABD'ye savaş ilan eden ancak karşılığında ABD'nin savaş açmayı reddettiği devlet hangisidir?

37

Yılın hangi günü her zaman II. Dünya Savaşı'nın üç tarihi karakteri, Churchill, Hitler ve Roosevelt ile birlikte anılacaktır?

38

New Mexico'daki ilk nükleer silahın başarılı bir şekilde patlatıldığı haberi Başkan Roosevelt tarafından kendisine verildiğinde Winston Churchill bu büyük haber karşısında nasıl bir tepki verdi?

39

1946 Nürnberg yargılamalarının ardından asılan bütün önemli Nazi savaş suçluları arasında yalnızca bir tanesi -Yahudi işkencecisi Julius Streicher- inlemiştir. Neden?

40

Naziler Uluslararası Kızıl Haç'a toplama kamplarını inceleme izni verdiler mi? Eğer verdyseler Kızıl Haç kamptakilere ne şekilde yardımcı oldu?

41

Hitler'in II. Dünya Savaşı boyunca ölüm kamplarına gönderilmesine engel olmaya çalıştığı Yahudi var mıydı?

42

Nazi işgali altındaki Avrupa'da en fazla hayatta kalabilen Yahudi nüfusa sahip kenti ve bunun nedenini söyleyebilir misiniz?

43

Hitler'in 1936'da düzenlediği Berlin Olimpiyat Oyunları'nda Nazi sporcuları arasında Alman Yahudileri de var mıydı? Yer aldysalar böyle bir söylenti nasıl çıktı? Yer aldysalar sonuç ne oldu?

44

Başkan Truman'ın kendi el yazısıyla kağıda dökülmüş günlüğünde yer alan ifadeler, İmparator Hirohito'nun 1945 Temmuz'unda Japonya'nın II. Dünya Savaşı'ndan çekilmesini istediğini ortaya çıkardı. 1989'da yapılan bir Amerikan istihbarat çalışmasının açığa çıkardığına göre, Japon Bakan Suzuki 9 Ağustos 1945'te imparatora savaşın kazanılmasının mümkün olmadığını ve teslim olmak gerektiğini belirten bir rapor sunmuştu. Hangi olay Japon kabinesinin imparatora silah bırakmayı önermesine sebep olmuştur? Temmuz 1945'te dünya tarihini tek bir sözcük nasıl değiştirdi?

45

Naziler 1933'te, Hitler'in başa geçmesinden önceki dönemde, Yahudileri tıp alanını baskı altına almış olmakla suçladılar. Peki 1933 öncesi Almanya'daki tıp doktorlarının yüzde kaçını Yahudi'ydi?

46

"Ne zaman kültür kelimesini işitsem tabancama uzanıyorum" diyen Nazi kimdir?

47

"Hitler hiçbir zaman gönüllü bir şekilde düşmanına toprak bırakmamıştır" ifadesi doğru mudur, yanlış mıdır? Yanlırsa ne zaman bırakmıştır?

48

Aşağıdaki ülkelerden hangileri II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanya'sından kaçan Yahudileri geri göndermemek için ellerinden geleni yapmışlardır: Küba, Japonya, İsviçre, İspanya, Portekiz, 1941'deki saldırıdan önce SSCB ve Pearl Harbor öncesi ABD?

49

Richard Wagner'in kızı Eva ile evlendi ve 1899'da "19. Yüzyılın Temelleri" adını taşıyan bir kitap kaleme aldı. Bu kitap Yahudilerin suçlanmasında ve Aryan bir mitin yaratılmasında önemli bir rol oynadı. Hitler'i etkileyen en önemli çalışmalardan biriydi. Kimdi bu adam?

50

1933'de iktadarı ele geçirdikten sonra Hitler'in kamuoyu önünde açıkça sadece bir kez ve birisinden özür dilediği biliniyor. Özür dilenen kişi kimdi ve olay neydi?

Siyasi Tarih ve Coğrafya

1

Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun tahtında oturan Kraliçe Maria Theresa 1670'de Yahudilerin Viyana'dan sürgün edilmesine karar verdi. Ancak Yahudiler imparatorluğun bir parçası olan Bohemya'dan 1747 yılına kadar sürülmedi. Emir verdikten sonra ne oldu da, bu duruma göz yumuldu?

2

Dünyadaki en yaygın dinlerden Hıristiyanların, Müslümanların, Budistlerin de arasında yer aldığı 400 milyon kişi bir zamanlar Suçu Önleme Bakanlığı yapmış bir kişinin kutsal öğretisine bağlıdır. Kimdir bu kişi?

3

Kore'nin 1945 Eylül'ünde 38. paralelden bölünmesinin asıl gerekçesi neydi?

4

Meksika ve Almanya'nın eski Weimar anayasasının ortak özellikleri nelerdir?

5

Yahudilere Filistin'de bir yurt vaat eden Balfour Deklarasyonu'na (2 Kasım 1917) hangi politik gelişme yol açmıştır?

6

19. Yüzyılda George Washington Amerikalı yerlileri neden en sevdikleri yemeklerini yemeleri için teşvik etmiştir?

7

Hangi ülke 1987 yılına kadar süregelen 2500 yıllık tarihinde hiç seçim yaşamamıştır?

8

Bir orduda askeri harekatta yer alan asker sayısından daha fazla sayıda madalya dağıtılmış ise bundan ne gibi sonuçlar çıkarılabilir?

9

Her kadına eşsiz bir koca ve her erkeğe eşsiz bir kadın olabileceğini söyleyen ünlü biseksüel kimdir?

10

Ay üzerinde ünlü bir politikacının ismi işlenmiş bir plaket bulunmaktadır. Tabii ki bir astronot tarafından bırakılan bu plaketin üstünde kimin ismi yazılıdır?

11

Hangi ülke, sınırları içerisinde hem Amerikan hem de Sovyet üslerini ve bunların personellerini birlikte barındırmıştır?

12

'Soğuk Savaş' deyimini ilk kez kullanan kişi kimdir?

13

Nazi savaş suçlusu Klaus Barbie'nin 1987 yılında Lyon'daki yargılanmasında Fransız jüri ve hakimler Barbie'nin suçuna ilişkin 341 özel soruyu yanıtlamak durumundaydılar. Bu sorulardan 340'ına verdikleri yanıt "Evet" oldu. Son soruya "Hayır" yanıtını verdiler. Jüri ve hakimler Lyon Kasabı'nın suçuyla ilgili bu tek soruda neden tereddüde düştüler?

14

20. Yüzyıl Amerikan başkanlarından biri ABD'yi savaşın dışında tutma çabasından ötürü bir sanatçıya ne zaman teşekkür etmiştir?

15

Sovyet lideri Nikita Kruşçev'e (1894-1971) 1960 yılı 1 Mayıs'ında Moskova'daki Lenin Mozolesi üzerinden Kızıl Meydan'da yapılmakta olan askeri geçit törenini izlediği sırada iletilen gizli mesaj neydi?

16

Bugün halen 'The International Jews' (Uluslararası Yahudiler) adlı kitapta bulunan Yahudi karşıtı makaleleri 'Dearborn Independent' adlı haftalık dergide yazan ve yayımlayan kimdir?

17

Dr.Martin Luther King, Jr.'ın "Bir rüya var" başlıklı konuşmasını kendisi mi yoksa bir başkası mı hazırlamıştır?

18

II. Dünya Savaşı'nda birbirleriyle savaş halinde olup da resmi bir antlaşma imzalamadığı için bugün hala hukuken savaş halinde olan iki ülke var mıdır? Eğer varsa çözülemeyen sorun nedir?

19

Bir başka ülkeyi tedirgin edebileceği düşüncesiyle belli bir kişinin savunma bakanı olması yönündeki baskıları geri çeviren devlet başkanı kimdir?

20

Kristof Kolomb (1451-1506) "Yeni Dünya" ya yaptığı üç yolculuğun her birini ne zaman yapmıştır ve nereye ayak basmıştır?

21

Hangi İngiliz katedralinin yapımı 400 yıl sonunda tamamlanabilmiştir?

22

1990'larda beş buçuk milyar olan dünya nüfusunun ne kadarı gelişmekte olan ülkelerde yaşıyordu? 2000 yılında Asya'da yaşayacağı tahmin edilen nüfus ne kadardır?

23

Berlin'in II. Dünya Savaşı öncesi mimarisi neden Paris'in apartmanlarını andırır?

24

Güney Amerika'nın Amazon havzasından gelen 50 bin Arawak yerlisi İspanyolların 1493 yılında V. Ferdinand ve I. Isabella adına gelip onları kuşattığı tarihe kadar Bariquen adını verdikleri bir adada tarıma dayalı barışçıl bir yaşam sürmekteydiler. İspanyollar bu yerlileri ve Afrika'dan esir ettikleri köleleri kendilerine altın ödemeye ve Hıristiyan olmaya zorlamışlardı. Bu sırada adanın ismini de değiştirdiler. Adaya verdikleri yeni isim neydi?

25

Oldukça geniş ve neredeyse yerleşimin hiç olmadığı bir bölgedir. 1770'ten itibaren bir yüzyıl boyunca çoğu İrlandalı 160 binin üzerinde kadim-erkekli mahkum, adları Von Diemen Land, Moreton Bay, Norfolk Island olan yerlere gemilerle götürüldüler. Bunların birçoğu kendi vatandaşları veya diğer göçmenler tarafından öldürüldü. Bugün turistler ve burada yaşayanların

sürdükleri zengin hayatı paylaşmak isteyen göçmenler için bir çekim merkezi haline gelmiş adanın adını biliyor musunuz?

26

Kendi vatanında yaşayan Nazi yandaşlarının tespit edilmesinde Müttefik Güçleri'ne yardımcı olan ünlü kadın kimdir?

27

Yaklaşık 460 bin nüfuslu bir Portekiz yerleşim birimi dört yüzyılı aşkın bir süre boyunca Portekiz mimarisinin en ünlü eserlerine sahip olmuştur. Ancak nüfusun sadece yüzde 20'si Portekizce konuşmaktadır. Bu nasıl açıklanabilir?

28

20. Yüzyılda inşa edilmiş gökdelenler gelmiş geçmiş en yüksek binalardır. 19. yüzyılın sonlarına doğru Kuzey Amerika'da dikilmiş en yüksek binalar hangi tarihte ve kimin tarafından inşa edilmiştir?

29

Denizlerle çevrili olan ve devasa liman tesisleriyle övünen bir şehir aynı zamanda dünyada Fransızca konuşulan en büyük ikinci şehirdir. Hangi şehirdir bu?

30

Tom Amcanın Kulübesi romanındaki Tom Amca siyah bir köleydi. Hangi şehir bir metro istasyonunu bu siyah adamın onuruna adlandırmıştır?

31

Yüzyılı aşkın bir süre boyunca haftanın her günü, aynı saatte, aynı yönde istasyondan ayrılan tren hangisidir?

32

Roma bir günde kurulmadı ama en azından sadece bir kere kuruldu. Dünya başkentlerinden iki kez kurulmuş olanının adını söyleyebilir misiniz? Bu çifte seremoninin sebebi neydi?

33

ABD 1885 yılında yaklaşık 250.000 dolar değerinde ve dünyayı aydınlatacak bir şey ithal etmiştir. Bu nedir? İthal edilen bu mal neden yan donanımlarından daha ucuzdur?

34

Portekiz 20. yüzyıl boyunca hangi doğal ürünün en büyük üreticisi olmuştur?
İpucu: Söz konusu ürün sadece dokuz yılda bir koparılabilmektedir.

35

1966'da tamamlanan Avrupa'nın en uzun asma köprüsüyle birbirine bağlanmış iki şehir hangileridir? İpucu: Tejo Irmağı üzerinden geçmektedir.

36

Hangi ülkenin iki tane ulusal başkenti vardır?

37

Mısır'daki Büyük Piramit hangi taştan yapılmıştır, inşasında kaç blok kullanılmıştır, her bloğun ağırlığı nedir?

38

Dünyanın en sık ziyaret edilen müzesi hangisidir?

39

Hangi ülkedeki nüfusun yalnızca yüzde 30'u o ülkenin resmi vatandaşıdır? Nüfusunun daha da düşük bir yüzdesinin resmi vatandaş olduğu başka ülke var mıdır?

40

150 yıl içerisinde 180 yöneticiye sahip olmuş ülke hangisidir? İpucu: Söz konusu ülke dünyadaki en yüksek bebek ölümü oranına sahiptir.

41

Apeninler İtalya'da Kafkas Dağları Karadeniz'in doğusunda, Alpler Avusturya, Fransa, İtalya ve İsviçre'de yer almaktadır. Peki bunlarla aynı adları taşıyan başka sıradağlar var mıdır, varsa nerededir?

42

Aşağıdaki coğrafi isimlerin ortak özelliği nedir?

Berlin, Wellington, Winchester, Panama, Inverness, Hollanda, Toledo ve Hamburg?

43

Afrikalı uluslardan Liberya ve Etiyopya'nın I. Dünya Savaşı öncesinde ortak özellikleri nelerdir?

44

Vatandaşlarının dörtte üçü okur-yazar olmayan ve yıllık geliri 100 dolar civarında olan bir ülke dünyanın en ilgi çekici ülkelerinden biridir. Potala Sarayı, Jokhang Tapınağı gibi ünlü binaları, Barkhor pazarı gibi dünyaca bilinen bir alış-veriş merkezi bulunan bu ülkenin adını biliyor musunuz?

45

ABD dışında bir ülkenin başkenti bir Amerikalının adını taşımaktadır, Bu hangi ülkenin başkentidir ve bu şekilde onurlandırılan Amerikalının adı nedir?

46

Çin Halk Cumhuriyeti tarım ve endüstriyel üretimde büyük atılımlar yapıyor olmasının yanı sıra süt üretiminde de birçok ülkeyi geride bırakmakta mıdır?

47

IV. Henry Kutsal Roma imparatoru ve 1056-1106 yılları arasında Alman Kralıydı. Bir diğer IV. Henry (Lancasterli Henry) 1339-1413 yılları arasında İngiltere Kralıydı. Bunların yanı sıra bir başka IV. Henry Fransa'nın ilk Bourbon krallarındandı ve 1589'dan 1610'a kadar hüküm sürdü. Amerika'daki hangi eyalet bu üç kraldan birinin torununun adıyla anılmaktadır? Söz konusu torun kimdir?

48

Uluslararası Nüfus Araştırmaları Bürosuna göre 2055 yılında Çin ve Hindistan'dan sonra en fazla nüfusa sahip olan ülke neresi olacaktır?

49

Avrupa'da bir yer hem iki imparatorun doğum ve tatil yeri olup hem de II. Dünya Savaşının en çetin çarpışmalarına tanıklık etmiştir. Burası neresidir ve bu imparatorlar kimlerdir? İpucu: Söz konusu imparatorlar kötü ünleriyle bilinirler.

50

Kendi mahkemesi ve 11 hapis hücresiyle birlikte varolmaya devam eden tek özel ikametgah neresidir?

YANITLAR

Genel Tarih

1

Adolf Hitler ve Charlie Chaplin.

Hitler 20 Nisan 1889'da, Cumartesi günü saat 18.00'de doğmuştur.

Chaplin ise 16 Nisan 1889'da, Salı günü saat 18.00'de doğmuştur.

2

Birinci Dünya Savaşı sırasında her ikisinin de İsveç hükümetinde akrabaları vardı. Dag'ın babası Hjalmar Hammarskjöld başbakan, Raoul'un amcası K.A.Wallenberg ise dışişleri bakanıydı. Bu ikili 1914'den 1917'ye kadar beraber çalışmışlardı.

3

Başkan Roosevelt'i, nükleer enerji konusunda uzmanlaşmış en iyi bilim adamlarını bir araya getirmeye ikna eden etken bu mektup değildi. Bu mektubu yazmayı düşünen ilk bilim adamı Albert Einstein (1879-1955) değil, Macaristan doğumlu fizikçi Dr. Leo Szilard (1898-1964) idi. Amerikalıları atom bombası yapmaya teşvik eden mektup Dr. Einstein'ın 2 Ağustos 1939 tarihinde Başkan Roosevelt'e gönderdiği ilk mektuptu. Dr. Szilard'ın içeriğine katkıda bulunduğu bu mektup Ekim'de yazılandan yirmi satır daha kısaydı.

4

Bu söz her zaman Wellington Dükü'ne (1769-1852) atfedildiği halde bunu söylemiş olması mümkün değildir, çünkü Dük Eton'da öğrenciyken hiç spor sahası yoktu ve takım sporları bilinmiyordu. Aslında Dük Eton'dan o kadar hoşnutsuz kalmıştır ki, Blücher'le (1742-1819) birlikte Napolyon'u Waterloo'da yendikten (1815) yirmi altı yıl sonra bile Eton'a yeni binalar inşa edilmesi için açılan bir yardım kampanyasına katkıda bulunmayı kabul etmemiştir. Sözde "Wellington deyimi", Dükün ölümünden otuz yedi yıl sonra Sir William Fraser'ın Montalambert Kontu'nün sözleri ve Sir Edward Creasy'nin Wellington sonrasında yayımlanan kitaplardaki değinmeleri birleştirilerek 1889 yılında yayımladığı 'Wellington Üstüne Sözler' kitabına kadar ortaya çıkmamıştı.

5

İzlanda Başbakanı Olafur Johannesson, ABD Başkanı Richard Nixon ve Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'dan, Reykjavik'te 1 Temmuz 1972'de düzenlenen satranç şampiyonasının açılışına Bobby Fischer'in katılmasını sağlamalarını özellikle istemişti. Fischer'in Sovyet rakibi Boris Spassky Reykjavik'e gelmiş ve bekliyordu. İki günlük ertelemeden sonra Fi seher 4 Temmuz 1972'de şampiyonaya gelmiş ve para ödülü ikiye katlanmıştı. Saygısız tavrı için rakibinden özür dileyen Fischer ilk oyunu Spassky'e kaybetmişti. Fischer ikinci oyuna katılmadı ve hükmen mağlup sayıldı ama sonraki oyunların beşini kazandı, üçünde ise berabere kaldı. Fischer daha sonra yirmi yıl hiç satranç

oynamadı ama bugün bile çoğu satranç ustası onu tüm zamanların en büyük satranç oyuncusu olarak görür.

6

Büyük Frederick (II. Frederick) (1712-86) Almancayı kötü, Fransızca'yı iyi konuşurdu. Bir kısmı kendi tasarımı olan sarayı Berlin yakınlarındaki Potsdam'da inşa edilmiş ve Sanssouci (Üzüntüden Uzak) adı verilmiştir. Günümüzde turistik bir mekan olan sarayın içini ziyaret etmek isteyenler özel olarak tasarlanmış keçe terlikler giymek zorundadırlar.

7

Danton bilinen soğukkanlılığıyla 31 Mayıs isyanını övmüş ve isyanın cumhuriyeti koruduğunu söylemiştir. Ertesi yıl Robespierre onu giyotinle cezalandırmıştır.

8

Görölmüştür. 1798'deki " İkinci Koalisyon" un generallerinden biri olan Rus generali Alexander Suvorov (1729-1800) 1799'da Fransız devrimci ordusunu İtalya'dan çıkararak Napolyon'un 1799'a kadar Avrupa'da kazandığı bütün toprakları geri almıştır. Ama aynı yıl Rusların zaferi yenilgiye dönüşmüş, Suvorov Moskova'ya utanç içinde dönmüş ve ertesi yıl hayata gözlerini yummuştur.

9

Fransa parlamentosu. 1789'da Kral XVI.Louis (1754-93) Üçüncü Estate'çilerin (eşitlikçi felsefenin en yaygın olduğu burjuva ve aristokrat klik) taleplerini kabul etti ve imparator Estate General'i, diğer adıyla parlamentoyu, 1614' teki ilk toplantısından sonra tekrar toplamak zorunda bırakıldı.

10

Sultan I. Süleyman (Kanuni Sultan Süleyman). Muhteşem Süleyman, sultanların en büyüğü ve en talihlisiydi.(1495-1566) Seferlerinin sonucunda Yemen, Cezayir, Belgrat, Budapeşte, Tebriz, Bağdat ve Rodos'u topraklarına katmış, bu seferlerin on üçünde ordusunun başında yer almıştır. V. Charles'a karşı Fransa'yla yaptığı antlaşma, birkaç kesintinin dışında 350 yılı aşkın bir süre geçerli kalmıştır. Bugün bile, yaptığı hata veya zalimliklerin bazılarında Batıda 'Roxelana' olarak da bilinen Rus karısı sorumlu tutulmaktadır.

11

Robespierre 'Terör Dönemi'ni Rousseau'nun idealini gerçekleştirme fırsatı olarak gördü. Öte yandan Danton ise Robespierre'in dini-politik projeleriyle alay ediyordu. Robespierre, Danton'un yanında yer almanın felakete yol açacak bir

birliktelik olacağını anladı. Böylece Mart 1794'de Meclis'te ve Konvansiyon'da Danton'cular ve müttefikleri Hebertçilere karşı yapılan saldırılara katılmaya karar verdi. Böylece kısa bir süre sonra Hebertçiler ve Danton giyotine gönderildi. Bununla birlikte, Robespierre ve yandaşları da dört ay sonra bir mahkeme tarafında yasadışı ilan edildi ve Danton'la aynı akibeti paylaştılar.

12

Ödül, 18 Eylül 1961 'de o zamanlar Kuzey Rodezya'daki bir uçak kazasında öldürülen BM Genel Sekreteri Dağ Hammarskjöld'e ölümünden sonra, 23 Ekim 1961'de verilmiştir.

13

Hayır, benzemez. Her şeyden önce Hitler hiçbir zaman Moskova'yı ele geçirmedi, oysa Napolyon'un askerleri Rus başkentine girmişti. Hitler'in yenilmesini sağlayan etken kardan çok, Sovyetler Birliği'nin iç kısımlarındaki yolları çamur bataklığına dönüştürüp motorize Alman birliklerinin Moskova'ya yaklaşmasını geciktiren Ekim sonu yağmurlarıydı. Napolyon'un birlikleri Rus başkentinde soğuktan etkilenmemişlerdi, çünkü başkentteki Fransız varlığı Napolyon'a anlamsız gelince Ekim'de Moskova'dan çoktan ayrılmışlardı. Soğuk ve yağmur, iki diktatör de Moskova yakınlarından ayrıldıktan sonra ordularını kısmen yok etmiştir.

14

Perikles (490-429 MÖ) MÖ 451'de jüri üyelerine düzenli bir şekilde ödeme yapılması uygulamasını başlatmıştır.

15

- Müttefiklerin Avrupa'daki en yüksek kumandanı General Dwight D. Eisenhower (1890-1969).
- Başkan Truman'ın Genelkurmay Başkanı Amiral William D. Leahy.

Ayrıca her ikisi de ABD'nin Japonya'yı işgal etmeyi düşünmediğini bilmesine rağmen, Temmuz 1945'in sonlarında Amiral Raymond Spruance Okinawa'daki kuvvetlerine Japon anakarasına olası bir saldırı için hazırlanmalarını emretti. Başkan Truman, anılarında Amiral Leahy'nin atom bombasına ilişkin sözlerini şöyle aktarır: "Bu yaptığımız en aptalca şeydi. Asla bomba atılmayacaktı." Truman'a göre Leahy nükleer silahlar konusunda yanıldığını hiçbir zaman düşünmedi.

16

Yanlış. Batı cephesinde geri çekiliyor olmasına rağmen, Alman ordusu Kasım 1918 ateşkesinde doğu cephesinde esas olarak yenilmemişti. Finlandiya'da

Pskov-Orsha'nın güneyinden başlayarak Sovyetler Birliği'ndeki Kursk şehrinin güneyine ve Rostov'un batısından başlayarak Don Nehrine kadar uzanan bir bölgeyi elinde tutmaya devam ediyordu. Böylece can çekişen Ahnan İmparatorluğu, Sovyetler Birliği'nden Brest-Litovsk Anlaşması'nda talep edilen Ukrayna'yı topraklarına kattı. 11918) Ayrıca Kırım'ın da bir bölümünü işgal etmekteydi. Almanya'nın amacı Hitler'in 1941'de yeniden gerçekleştirmeye çalıştığı politikaydı, yani Sovyetler Birliği'nin Alman İmparatorluğu'na boyun eğmesini sağlamak.

17

Boer'ler bu sorunu çözmemiştir. 1856'da Kaffirler, eski zamanlardaki kahramanların dönüp beyaz adamı kovacağına inandırılarak tüm sığırlarını kesmeye teşvik edilmiştir. Ama beyaz âdâmın kovulması yerine, nüfusun üçte ikisi yiyecekten yoksun kalmış ve açlıktan ölmüştür. Daha sonra İngilizler Kaffraria'nın tümünü kendi topraklarına katmış (1878) ve ertesi yıl Zulularla barış yapmıştır.

18

En büyük iki nakliye gemisi Queen Marry ve Queen Elizabeth idi. Her ikisinin de ağırlığı 83000 grostondan fazlaydı. Taşınan rekor sayıdaki asker ise Queen Mary tarafından Temmuz 1943'te İskoçya'ya götürülen 16 683 Amerikan askeriydi.

19

Eğer Vietnamlı General Giap'ın sözlerini dikkate alacak olursak, ABD ve Güney Vietnam güçlerinin çöküşünü her şeyden fazla hızlandıran olay Lon Nol'un Phnom Penh'te istifa etmesi ve ardından bir hükümetin ortaya çıkacak gücü bulamadığı koşullarda ABD Başkanı Ford'un Amerikan askeri güçlerinin tüm Kamboçya çapında harekate sona vermelerini ilişkin kararıdır. Bu olayla birlikte bütün Güney Vietnam güçleri çözülmeye başlamıştır. 12 Nisan 1975'te ABD Kamboçya'dan geri çekildi ve gidebileceği hiçbir yer yoktu. General Giap anılarında kuvvetlerinin yaklaşık iki yıl içinde Saygon'u ele geçirmeyi planladığını iddia etmektedir. Fakat Amerikan askeri birlikleri de Güney Vietnam gibi kargaşa içinde olunca Giap hemen bir saldırı hazırlamak zorunda kalmış ve bu da Başkan Nguyen Van Thieu'nun 21 Nisan'daki istifasını getirmiştir. Bunu 28 Nisan'da Saygon'un General Giap'ın birlikleri tarafından ele geçirilmesi takip etmiştir. Savaş bitmişti.

20

11 Nisan 1814'de Napolyon iktidardan çekilmek zorunda kaldı. Birçok kez yenilmelerine karşın, rakipleri sürekli asker takviyesi yaparken Napolyon için aynı şey söz konusu değildi, böylece düşmanları Fransa'nın içlerine doğru ilerledi. Bütün bunların sonucu Napolyon'un Elba'ya ünlü sürgünü oldu.

21

Başkan McKinley ruhuyla baş başa kaldığını ve görevinin Filipinler halkını "uygarlaştırmak ve Hıristiyanlaştırmak" olduğuna karar verdiğini duyurmuştu.

22

Gerçekte kampustaki kimse Başkan'ın konuşmasını dinlememişti. Aslında kampus savaş alanına dönmüş, alevler ve silah sesleri her yeri sarmıştı. Düzinelerce polisin ve öğrencinin de aralarında bulunduğu pek çok insan yaralandı, Fransız bir gazeteci ve bir üniversite çalışanı hayatını kaybetti. Mississippi Valisi Ross Barnett geri adım atarak Meredith'i okula kabul etmedi ve Başkanla telefonda tartışmaya devam etti. En sonunda Başkan Kennedy, Meredith'in kaydedilmesini sağlamak ve okulda düzeni geri getirmek için orduyu çağırarak zorunda kaldı.

23

General Erich Ludendorff (1865-1937).

24

Başkan Franklin D. Roosevelt, Pearl Harbor'a düzenlenen saldırıyı yöneten Japon komutanın, Amiral Isoroku Yamamoto'nun öldürülmesini emretmiştir. Japon amiral, Pasifik savaşının dönüm noktasını olan Midway deniz savaşından (1942) yenilgiye uğrayarak ayrıldıktan kısa süre sonra, 18 Nisan 1943'de, Shortland Adaları üstünde kurulan bir pusuda ABD ordusunun P 38'leriyle vurularak öldürülmüştür.

25

Torunlar Büyük Britanyalı V.George (1865-1936) ve Alman Kayzeri II. Wilhelm'di. (1859-1941) Ünlü büyük anneleri ise Kraliçe Victoria (1819-1901) idi.

26

Söz konusu lider 20 Nisan 1916'da bir Alman Ubotuyla İrlanda kıyısına çıkan Sir Roger Casement'di. Dört gün içinde o ve Patrick H.Pearse Paskalya Ayaklanması diye bilinen isyanı örgütlediler. Almanların söz verdikleri yardımla gelmemeleri sonucunda ayaklanma bir hafta içinde bastırıldı. 3 Ağustos'ta Sir Roger ve diğerleri kısa bir mahkemenin ardından asıldı.

27

Aborijinlerin Kaptan Cook'a ve on sekiz yıl sonra Avrupa'dan Avustralya'yı sömürgeleştirmeye gelen beyaz mahkumlara söylediği iki sözcük şunlardı: "Warra, warra!" Yani "Defolun gidin!"

28

Japon İmparatorluğu, Müttefik filolarına karşı "insan torpidoları" kullanmaları için yüzlerce adam eğitmişti. Bu torpidoların verdiği hasar pek önemli değildi, çünkü küçük motorları yüzünden cüce denizaltıların manevra kabiliyetleri sınırlıydı ve su akında çok yavaş hareket edebiliyorlardı. Savaşın sonunda (Eylül 1945) Japonların denizaltı sayısı dörde düşmüştü.

29

1808'de Napolyon VUoao'yu Portekiz'den sürdüğü zaman prens sarayını Brezilya'ya taşıdı ve burada hükümdarlığını ilan etti. Napolyon'un düşüşünden sonra ise VI.Joao eski Portekiz kolonisini ayrı bir krallık statüsüne dönüştürdü. Kral 1821'de Portekiz'e döndüğü zaman oğlu Dom Pedro'yu Brezilya naibi dan etti. Fakat Dom Pedro'ya Portekiz'e dönmesi emredildiğinde bu emre uymadı ve Brezilya'nın bağımsızlığını ilan edip kendini de Brezilya İmparatoru yaptı. 1831'de Dom Pedro oğlu II. Dom Pedro lehine tahttan çekildi. II. Dom Pedro'nun hükümdarlığı ise 1889'da köleleri azat ettikten sonra sürgüne gitmesine kadar tam elli yıl sürdü. İki yıl sonra da Brezilya'da cumhuriyet ilan edildi.

30

Ruslar General Stoiletov önderliğinde 1877'de geri çekildi ve 1878'de iki ülke karşılıklı dostluk antlaşması imzaladı. Bundan beş yıl önce Afganistan'ın İngiliz, Buhara'nın da Rus etki alanında olmasını Moskova onaylamıştı. Rusya, Afganistan'ın başkenti Kabil'den çekilmesine rağmen İngilizler ülkeyi işgal etti ve 1879 yılı itibariyle Kurram Vadisinin, Kiber Geçidinin ve Afgan dış politikasının kontrolünü ele geçirdi. Bu, sadece 19. yüzyıldaki ikinci Afgan savaşının başlangıcıydı. Afganistan'ın 1980'lerde Sovyet birlikleri tarafından işgal edilmesi bu dağ halkının ilk kez karşılaştığı bir şey değildi. Sadece işgal ordusunun kimliği farklıydı.

31

"The fourth belly of the cow" Zulu dilindeki Isandhlwana'nın İngilizce'ye çevrilmiş halidir. 22 Ocak 1879'da İngiliz ordusu belki de son yüz yıl içindeki en kötü yenilgisini Güney Afrika'nın Natal şehrindeki Isandhlwana'da aldı. Sadece bir günde İngilizler tam 52 subay ve 1277 asker kaybetti. Çoğunlukla mızraklar ve inek derisinden yapılmış kalkanlarla savaşan Zulular tartışmasız bir şekilde zafer kazanan taraf olmuşlardı. Isandhlwana Çarpışması, bu olaydan üç yıl önce Amerika'da George Armstrong Custer (1839-76) ve süvarilerinin Amerikan Kızılderili kabilesi Siular tarafından Little Big Horn nehrinde yok edilmelerine benzetilir.

32

Tolstoy'un 1880 sonrası yazıları yasaklanmıştı. Tolstoy sadece Hıristiyan sevgi anlayışına sahip çıkmakla kalmıyor, üstüne üstlük taraftarlarına devletin

buyurduğu işlerden kaçınmalarını emreliyordu. Tolstoy'a inananlar bu doğrultuda davrandıkları için de Sibirya'ya sürülmüşlerdi. Tam o sıralarda Tolstoy modern Hıristiyanlığın ritüellerinden ve önyargılarından vazgeçtiği için Ortodoks Kilisesinden aforoz edilmişti.

33

Nazilerin elinde bulunan Amerikan savaş esirlerinin yüzde biri ölmüştür.(Gene de çoğu rutin biçimde işkence görüyordu.) Vietnamlıların elindeki savaş esirlerinin yüzde on beşi ölmüş, Kuzey Kore ve Japonların insafındakilerince yüzde otuz dokuzu hayatını kaybetmişti.

34

1942 Nisan'ında Bataan'ın düşüşünde yaklaşık on bin Amerikan askeri Japonlara teslim olmuştur. Toplu teslimiyet Japonlar için tam bir sürpriz anlamına geliyordu. Bu teslimiyetin sonucu ünlü Bataan Ölüm Yürüyüşü'dür. Savaşın sonuna gelindiğinde, Amerikan savaş esirlerinin üçte birinden fazlası ya hastalıktan, ya açlıktan ölmüş ya da bu kadar büyük bir esir kitlesinin üstesinden gelecek donanıma sahip olmayan Japonlar tarafından öldürülmüştür.

35

Pek doğru değil. Belçikalılar Fransızların aksine Odessa'yı hiçbir zaman yönetmediler. Alman ordusu Şubat 1918'de Sovyetleri Kiev'den çıkardığında Ukraynalılar General Paul Skoropadsky'nin öderliğinde 28 Ocak 1918'den beri ilk kez Sovyetler Birliği'nden bağımsızlıklarını ilan etmişti. Skoropadsky Ukrayna sosyalistleri tarafından Kasım 1918'de devrilince hemen ardından Fransızlar Aralık 1918'de Odessa'yı işgal ettiler. Nisan 1919'da Bolşevikler Müttefik askeri birliklerini Odessa ve Kiev'den kovarak en sonunda Ukrayna'nın bir Sovyet Cumhuriyeti ilan edilmesini sağlamışlardı.

36

Hanımefendinin adı Aquatine'li Eleanor'du.(H22-1204) 1137'de, daha sonra Fransa kralı olan prens VII. Louis'yle evlendi. VII. Louis'den iki kız çocuğu dünyaya getirip erkek çocuk doğuramayınca evlilik 1151'de iptal edildi. Eleanor daha sonra 1154'de İngiliz tahtına çıkan Anjou'lu Henry'yle evlendi. Sonuçlar: O tarihten itibaren başlayıp, on sekizinci yüzyıl boyunca iki ülkeyi çekişme ve savaşlar kasıp kavurdu. Eleanor, II.Henry'den beşi erkek sekiz çocuk dünyaya getirdi. İkinci evliliğinden olan torunlarından biriyle ilk kocasının torunlarından birini evlendirdi. Aquatine'nin mirasçısı olduğu için sonraki dört yüz yıl boyunca bu Fransız toprağının İngiltere'ye bağlanmasından sorumlu olan Eleanor'du.

37

9 Aralık 1935'de Pekin'de bulunan öğrenciler Yenching Üniversitesinin kampüsünde Japon yayılcılığına karşı bir protesto gösterisi düzenledi.

Japonların çok uzaktaki kukla devletleri Mançurya'da bulunmaları, öğrencilerin özgürlüklerinden yararlanmalarını ve Chiang Kai-Shek hükümeti önderliğinde milliyetçi bir gösteri yapmalarına olanak sağladı. Yarım yüzyıl sonra, 9 Aralık 1986'da, genç asiler bu kez kendi baskıcı hükümetlerine olan memnuniyetsizliklerini dile getirdi. Bu olaydan neredeyse üç yıl sonra, Haziran 1989'da ise bütün dünya televizyon aracılığıyla hükümet güçlerince ezilmeden önce Çinli öğrencilerin demokrasi talep eden gösterilerini izleyecekti.

38

Sivil haklara yaptığı vurgu dolayısıyla Anayasayı tasarlarırken Kurucu Ataları etkileyen filozof David Hume'dur (1711-76). Hume'un kendisiyse felsefesinin bu kısmını Çiçero'nun (MÖ 106-MÖ 43) konuşma ve yazıları üstüne kurmuştu.

39

Amerikan ordusunun 5.Kolordu, 69. Tümen, 273. Alay'a bağlı devriyeleri Sovyet ordusunun devriyeleriyle Torgau yakınlarındaki Elbe Nehri'nin üstünde 25 Nisan 1945 günü karşılaştı. O gün doğulu ve batılı müttefikler ilk kez Avrupa savaş sahnesinde el ele verdiler ve binlerce kilometre uzakta, San Fransisko'da oluşturulan Birleşmiş Milletler Tüzüğü'nün sembolü haline geldiler.

40

Drakula'nın babası Eflak Prensi Vlad Drakul 1443'te Eflak tahtına yeniden geçtiği zaman Osmanlı Sultanı II.Mehmet'le ağır bir antlaşma yapmak zorunda kaldı. Türk Sultam antlaşmayı güvence altına almak için Drakul'un oğullarından ikisini rehin olarak aldı: Radu ve Drakula. Bir süre sonra Drakula kaçmayı başardı ve Osmanlılara isyan etti. Ancak bir dizi savaştan sonra yenildi ve Macar Kralı Mattjias, şimdi ümitsiz Drakula'yı, sultanın sarayında öğrendiği gaddarlıkları uyguladığı Buda hapisanesine koydu. Ama yine de Kral Mattjias yeteneklerini Türklere karşı kullanabileceği umuduyla Drakula'nın hapis cezasını göz hapsine çevirdi. Daha sonra Drakula, Bükreş'i ele geçirerek tekrar Eflak'ın prensi oldu ama Romanya'nın ayrıcalıklı sınıfı Boyarlar Drakula'nın dehşet dönemini asla unutmuyarak ona suikast düzenlediler. Türkler daha sonra Tuna'yı ele geçirerek Orta Avrupa'ya doğru ilerlediklerinde Romenler Drakula'yı Osmanlı İmparatorluğu'na karşı Hıristiyanlığın savunucusu ilan ettiler ve ulusal bir kahraman haline getirdiler.

41

Bu cümleyi Andrew Jackson 1828'de, John Quincy Adams'a karşı yürüttüğü başkanlık kampanyası sırasında yazmıştır. Adams, Jackson'ı zinayla suçlamıştı ama karşılık olarak Jackson, Adams'ın eşine sözlü saldırıda bulunmak gibi bir tuzağa düşmemişti.

42

Bu devlet adamı Kont Camillo Benso di Cavour (1810-1861) idi. Söz konusu devlet ise Kuzey İtalya'daki Piedmont'tu. Garibaldi'nin (1807-82) de yardımıyla Kont, birçok savaş ve ayaklanmanın sonunda 1861'de İtalya'nın birliğinin sağlanmasına katkıda bulunduktan üç ay sonra elli bir yaşında öldü.

43

Fransız diplomat Ferdinand de Lesseps (1805-94) Süveyş kanalının müteahhit! olarak isim yapmıştır. Fransız hükümeti 29 Mayıs 1849'da, Fransızların Roma Cumhuriyeti'nin haklarına saygılı olması ve onu dış saldırılara karşı koruması karşılığında Koma Cumhuriyeti'nin kapılarını Fransız ordusuna açmasını garanti eden bir antlaşma imzalaması için Ferdinand de Lesseps'i Roma Cumhuriyeti'ne göndermişti. Fakat kadere bakın ki. Fransa'daki bir seçimin sonuçları dış politikada bir takım değişikliklere yol açınca de Lesseps aniden Paris'e geri çağırılmış ve tanınmamıştır. Hayal kırıklığına uğrayan de Lesseps, Mısır valisi olan dostu Sait Paşa'dan Süveyş kıstağını bir kanalla delmesi için 30 Kasım 1854'de yetki ve para alarak kanalı 1869'da bitirdi. Ayrıca 1879'da Fransızlar tarafından Panama kanalını inşa etmesi için görevlendirildi ama sekiz yıllık çalışmanın sonunda başarısız olarak projeden vazgeçmek zorunda kaldı.

44

Kaderin bir cilvesi olarak, katılığıydı. Kendi sözleriyle ifade edecek olursak: "Benimle birlikte anlaşılıyor ki, katılık bir İngiliz erkeğinin karakteristik özelliğidir." Ve şu cümle de onundu: " Görevimi yaptığımı biliyorum, bu yüzden asla sözümü geri almak istemem." Kesinlikle kimseye hiçbir politik ödün vermedi. Bununla beraber, Amerikan politikasını İngiliz halkı büyük ölçüde destekledi. 1820 yılındaki ölümünden on yıl önce deli gömleği giydirilmek zorunda kalındı, çünkü çıldırmıştı.

45

Sam Amca'nın yüzü ilk olarak 19. yüzyılın sonlarında Thomas Nast (1840-1902) tarafından çizilmiştir. Nast ayrıca Demokrat Parti'nin eşeğini, Cumhuriyetçi Parti'nin filini yaratmıştır. Aslında Sam Amca ABD'nin bir simgesi değildir. On dokuzuncu yüzyılın başlarında Birleşik Devletler (United States-US) hükümetiyle konserve et anlaşması olan Samuel Wilson adında biri vardı. Etler askeri birliklere ve diğer yerlere "US" yazılı büyük fiç ve kutularla dağıtılırdı. Askerler kendi aralarında konuşurken bu kutuların Sam Amca'dan (Uricle Sam-US) gelmiş olduğunu söylerlerdi. Böylece zamanla bu deyim yerleşti.

46

1776'da yenilmiş ve dağılmış ordu Washington'undu. Ordusunu East River üzerinden Manhattan'a nakletmiş ama İngiliz General Howe bunu Staten

Island'daki karargahından başaramamıştı. Washington oradan White Plains ve New Jersey'e çekilmiştir. Cornwallis tarafından takip edilen Washington Trenton'da bir çarpışmayı kazanmış ve 26 Aralık 1776 gecesi Delaware Nehri'ni geçtikten sonra Princeton'da bir çarpışmayı daha kazanmıştır. Howe bu iki yenilgiden sonra İngiliz Generali Burgoyne'a katılmamış ve Burgoyne'u Saratoga Muharebelerinde tek başına bırakmıştır. Burgoyne korkak General Gates tarafından yönetilen Amerikan ordusuna Bemis Hills'de saldırdı.(19 Eylül 1777) Ama cesur bir Amerikan generali Burgoyne'a Freeinan's Farm'da ağır kayıplar verdirdi ve 7 Ekim'de aynı cesur Amerikan generali İngiliz ordusuna acı bir yenilgi tattırdı. İngilizlerin bazıları Kanada'ya kaçtı, Fransa ve İspanya Birleşik Devletler'in müttefiki oldular. Cesur Amerikan generalinin adı icnedict Arnold (1741-1801) idi. Yaptıklarının Amerikalılar tarafından kıymetinin bilinmemesi üzerine kendisine gereken önemin verilmediğini hisseden general, Washington tarafından iki küçük kabahat yüzünden kınanınca kıymetinin İngilizler tarafından daha iyi bilineceğini düşünmüştür.

47

İki geminin ortak özelliği ikisinin de hayali olmasıydı. Titanik batmadan on dört yıl önce, 1898'de, Morgan Robinson 'Futüity' adını taşıyan bir roman yazdı. Kısa bir süre sonra roman "The Wreck of the Titan" adıyla yeniden basıldı. 1898 yılında yazılan romanda anlatılan hemen her şey Titanik'in batmasıyla paralellik gösteriyordu. Sadece birkaç noktada değişiklik vardı; Titanic bir buzdağına çarpmıyor, sürtünüyordu ve bu sırada sadece 22,5 deniz mili hız yapıyordu. İkinci gemi W.T.Stead'in Aralık 1892'de basılan romanı Trom the Old West to the New'da geçen gemidir. Buradaki tek rastlantı romandaki yolcu gemisi Majestic'in kaptanının isminin EJ. Smith olması değil, Titanik' in gerçek hayattaki kaptanının isminin de bu olmasıydı. Başka bir ironi ise hayali Majestic'in buzdağına çarpan ve batan bir yolcu gemisini kurtarmaya geliyor oluşuydu. Daha da trajik bir ironi ise yazar W.T.Stead'in Titanic'in yolcularından biri olması ve gemiyle birlikte sulara gömülmesiydi.

48

25 milyona. Fakat şu da belirtilmelidir ki, 19 milyon insanın hepsi Japonlar tarafından öldürülmedi. Diğerleri kaçtı ve hastalıktan, açlıktan veya Mao'nun gerillalarıyla Chiang Kaishek'in milliyetçi orduları arasındaki çarpışmalarda öldü.

49

Hayır, Imelda Marcos değildi. O bir çift küpeye 2.700.000 dolar harcamamıştı. Söz konusu kadın Marie Antoinette (1755-93) idi. Savurganlığı nedeniyle yoksulların öfkesini çeken ve yaşamıyla da sıra dışı bir kadın olan Marie Antoinette devrimden sonra Ekim 1793'te Paris'te Place de la Concorde'ta giyotinle idam etmiştir.

50

Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand.

51

Doğru. 'Habeas corpus' hakkını askıya aldı ve birçok yurttaşı Demokrat oldukları için tutukladı. Ayrıca savaş kanununu 1861'de uyguladı. Anayasa bu gücü sadece Kongreye vermişti ama Lincoln gücü kendisinde toplayarak Kongreyi sorunu tartışmak için tekrar toplamayı reddetti.

52

Eski sosyalist ülkelerde. Anti- komünist asilere gönderilen askeri donanımın çoğu Polonya'da üretilmiş AK-47 otomatik tüfekleriydi. Ayrıca bu ülkelerden Sandinistalara karşı çarpışan kontralara İsrail ve Honduras üzerinden RPG-7 roket atarları da sağladılar.

53

Bayan Butto, 20. yüzyılda, görevdeyken doğum yapan (25 Ocak 1990) tek hükümet başkanıdır.

54

Müslümanlar ve Hindular özellikle kurbanlarını yağmalamaya, öldürmeye ve gömmeye düşkün bir Hint örgütünün üyeleriydiler. Sanskritçe de "gizleme" sözcüğünün karşılığı "sthag"dır ve örgütün adı da "Thags" veya "Thugs" idi. Yüzlerce Thug İngiliz yetkililerce yakalandı ve asıldı. Örgütleri çoktan yok oldu. ama Thugs sözcüğü hala vardır ve 150 yıl önce Hindistan'da ne anlama geliyorsa yine aynı anlama gelmektedir.

55

Prusyalı Büyük Frederick, Fransız filozof, oyun yazarı, hicivci ve tarihçi Voltaire'e (1694-1778) 1751'den 1753'e kadar ev sahipliği yapmıştır. Prusyalı hükümdarın anadili Almanca'dan daha iyi konuştuğu Fransızca'yla sohbet etmişlerdir. Entelektüel olarak özendirici olan ziyaret Voltaire'in sahtekarlıkları, Potsdam'daki kraliyet ailesiyle çekişmeleri ve göz hapsine konulması ziyareti zaman zaman sıkıntıya sokarak bitirme noktasına getirmiştir. Ama buna rağmen, çıkan sorunların çözümleri bulunarak bu ilginç ziyaretin süresi neredeyse iki yılı bulmuştur.

56

Gerçekten geçmiştir. Ama günlüğünden alınan bu sözler, Napolyon'a hitaben General de Caulaincourt tarafından Ekim 1812'de her ikisi de zaten Moskova'dayken söylenmiştir. O tarih itibariyle Ruslar Napolyon'un Çar I.

Alexander'ı (1777-1825) teslim olmaya zorlama umutlarını boşa çıkararak Moskova'yı yakmışlardı. Generaliyle olan konuşmasından bir kaç gün sonra Napolyon birliklerini merkezden bu kadar uzakta tutmanın bir etki yaratmayacağını farkına varmış ve Moskova'dan korkunç geri çekilişini başlatmıştır.

57

Bu adam Marquis de Lafayette'dir. (1757-1834) George Washington'un saflarında birçok başarılı savaşa komuta etmiş, sonra Paris'teki Ulusal Muhafızların başkumandanı ve Ulusal Meclisin muhafızı olmuştur. Tom Paine 1792'de Ulusal Meclise üye olduğu zaman meşruti monarşiyi desteklediği gerekçesiyle Lafayette'i hain ilan etmiştir. Lafayette Avusturya'ya kaçmış, orada hapse atılmış ve Napolyon'un yardımıyla 1797'de serbest kalmıştır. Napolyon onu bir "enayi" olarak görmesine rağmen Lafayette'e saygı duyuyordu ve onu ordunun emekli listesine yerleştirdi. Yaklaşık yirmi beş yıl sonra Fransa Millet Meclisi'nin liberal bir üyesi olarak, Indiana eyaletinde bir şehre adını veren Amerikan liderlerinin ve halkının aşırı övgüsünü aldığı on beş aylık bir ABD turuna çıktı.

58

Bonapart ailesinin hayatta kalan son üyesi Marie Bonapart'tır. 1882-1962 yılları arasında yaşadı, imparatorun büyük yeğeninin kızıydı.

59

Jefferson'un sevgilisi siyah bir kadın olan Sally Hemings'ti. Ama genelde inanılanın aksine bu kadın Jefferson'a bir köleden daha yakındı. Babası Jefferson'un karısının da babası olan John Wayles'ti. Jefferson genç dul Martha Wayles Skelton'la Ocak 1772'de evlenmişti. Sally Hemings'in annesi yarı-beyaz Elizabeth kanunen hala köleydi ve köleliği Wayles aracılığıyla çocuklarına geçirmek zorundaydı. 1787'nin ilkbaharında Sally Hemings, Jefferson'un kızı Marie (Polly) Jefferson'a Paris'e giderken eşlik etmiştir. İkisi orada iki yıldan uzun bir süre yaşamış ve Fransızca ile müzik öğrenmişlerdir.

60

Yedi Yıl Savaşları'nda (1756-63) İngiltere ile Prusya Rossbach ve Leuthen'deki zaferlerden sonra, Kunersdorf ta Rusya'nın geri çekilmesi ve sonrasında 1762'de barış önerisi sayesinde kurtuldukları ezici bir yenilgi almışlardır. Paris'teki Barış Antlaşmasının sonuçlarından biri de İspanya'nın Florida'yı İngiltere'ye bırakmasıdır. Daha da önemlisi, İngiltere ve Prusya, Fransa, Avusturya, Rusya, İsveç ve Saksonya'yı mağlup etmiştir. Savaş Kuzey Amerika'daki sınır anlaşmazlıklarından çıkmış ve karadan Amerika ve Almanya'ya, denizden ise dünyanın tüm bölgelerine yayılmıştır.

61

İngiltere ekonomik olarak zorlanmıştır, çünkü Amerika İç Savaşı'nın başlamasıyla yüzlerce İngiliz tekstil atölyesinin pamuk hammaddesi kesilmiş, bu olay tüm Britanya Adalarına yayılan ekonomik zorluklara ve işsizliğe yol açmıştır.

62

Avrupa'da Ağustos 1914'te altı milyondan fazla asker karşı karşıya geldi. Fransızlar 1870'deki utançlarının öcünü almak amacıyla General Foch'un komutası altında Berlin'e yürümeye can atıyorlardı. Alman Kayzeri H.Wilhelm Genelkurmay Başkanı Von Moltke'yle yaptıkları Schlieffen Planını kullanarak Fransa'yı saf dışı bırakmak istiyordu. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu 28 Temmuz 1914'de Von Hötendorf önderliğinde Sırbistan'a savaş açarak Sırp ve Rusları mağlup etmeye niyetlenmişti. Büyük Dük Nicholas önderliğindeki Ruslar ve General Joffre önderliğindeki Fransızlar İngiltere'yle beraber Almanya'ya saldırıp yenmek istiyorlardı. Bütün generaller Clausewitz'in büyüü altında hareket ediyorlardı. Ağustos 1914'deki genel seferberliğin duyurulmasından sonra iki hafta içinde ordu en büyük çarpışmaları doğu ve batı cephelerinin yanı sıra Balkanlar'da yaşandı.

63

Bir çok kez denemelerine rağmen Roma imparatorları İskoçya'yı işgal edemediler, çünkü Piktisch kabileleri sürekli Roma İngiltere'sine akın ettiler. Sonunda Hadrian, Solway Firth'den Tyne'a kadar uzanan kuzeydeki istilacıları engellemek üzere yaklaşık 150 kilometre uzunluğunda bir duvar (MS 128'de tamamlandı) örülmesini emretti. İngiltere, Romalıların işgal edip de birkaç istihkam, hamam ve sözcük dışında kendilerinden çok iz iz bıraktığı tek ülkedir.

64

Gandhi, Güney Afrika Koloni Sekreteri Jan Smuts'dan (1870-1950) Asyalılara ilişkin herhangi bir kanunun adil biçimde ve kazanılmış hakları göz önünde bulundurarak uygulanmasıyla ilgili yazılı teminat almıştır. Asyalıların yaşamını güvence altına sokabilecek en büyük kazanımı elde ettiğini hisseden Gandhi, Smuts, Güneybatı Afrika'ya karşı açılan koloni savaşıyla meşgulken Hindistan'a geri döndü.

65

Weizmann (1874-1952) I. Dünya Savaşı sırasında İngilizlerin cephanesinin üretimini temeline oluşturan asetonu sentesize etmeyi başaran parlak bir bilim adamıydı. Weizmann İngiliz hükümetinden, özellikle de 1915'de ordunun savaş ihtiyaçlarıyla ilgilenen Lloyd George'dan (1863-1945) gelen bütün para ödülleri geri çevirdi. Weizmann'ın amacı, kendisine gösterilen bu kişisel cömertlikler

yerine Yahudi halkının davasına İngiliz hükümetinin destek olmasını sağlamaktı. Sonuçta bu umudu boşa çıkmadı. 1917'de ünlü Ballour Deklarasyonu'nun İngiliz hükümetinden elde edilmesinde büyük oranda rolü olmuştur. Daha sonra İsrail devletinin kurucularından biri ve başkanı oldu.

66

Gazeteci Ernie Pyle "Kollarında en az iki kız olmayan her Amerikan askeri teşhirciydi" demiştir.

67

I. Dünya Savaşı'nda, ateşkesten hemen üç ay önce, 10 Temmuz 1918'te Honduras Almanya'ya savaş açan son ülke olmuştur.

68

Doğru. Bu kurumlarda Yahudi ve Katoliklere izin verilmiyordu. Buna rağmen bugün, bu olaylara ilişkin dinî veya ırksal herhangi bir ayırım yoktur.

69

Bilinen ilk işgal Anadolu'nun MÖ 2000'de Hititlerin eline geçmesidir. ilk resmi kayıtlara geçen savaş ise MÖ 1479 yılında Meggido'da, III. Thutmose'nun komutasındaki Mısırlıların Filistin'i tekrar ele geçirmeye kalkışmalarıyla gerçekleşmiştir. Kadeş Kralı Hyksos'u yenen III. Thutmose'un kabilesi "Çoban Krallar" olarak da bilinir ve daha önceki tarihlerde savaş arabaları da kullanmışlardır. Bu kabile MÖ 1680'de Mısır'ı da işgal etmiştir ama bu savaşlar hakkında çok az şey bilinmektedir.

70

Diğer deniz kazası St. Lawrence körfezinde gerçekleşti. 1914'de batan gemi 'Empress of Ireland'di. Kanada'nın bu Pasifik gemisi sis içinde bir Norveç kömür gemisiyle çarpışınca meydana gelen kazada binin üstünde yolcu ve mürettebat suda boğularak öldü. Yirminci yüzyılda gerçekleşen deniz kazalarının en büyüklerinden biri olmasına rağmen pek bilinmez.

71

İngilizler denedi. Ashında ilk İngiliz Yüksek Komiseri kendisi de biri Yahudi olan Sir Herbert Samuels Arap çıkarlarını savunmak için hayli uğraştı. Hatta Yahudiler ve Araplar arasındaki işbirliğini kolaylaştırmak umuduyla Genel Arap Konseyini bir topladı. Lord Peel'in Kraliyet Komisyonu tarafından Filistin topraklarının Yahudi ve Arap devletleri arasında bölünme önerisi ise hem Yahudilerce, hem de Araplarca reddedildi. Yıllarca süren bu politik pat durumundan sonra II. Dünya Savaşı'nın başlangıcında İngiltere Ortadoğu'dan

yaptığı petrol ithalatının tehlikeye düşmesinden korkarak Filistin'e olan Yahudi göçünü kısıtlamaya başladı.

72

Napolyon neredeyse Nice'den Cenova'ya uzanan bir coğrafyada bütün müttefik orduları yenmiştir. Önce Baron Colli'nin Piamonte Ordusu'nu Mondovi'de mağlup etmiş (21 Nisan 1796), sonra kasabanın köprüsü üzerinden bizzat kendisinin yönettiği süngü taarruzuyla Beaulieu'nun Lodi'deki Avusturyalı artçısına yönelmiştir. (10 Mayıs 1796) Her şeyden çok bu sonuncu taarruz hareketi genç generali adamlarına sevdirmiş ve hükmettiği süre boyunca gönüllerine taht kurmasını sağlamıştır.

73

Hemen hemen aynı nedenle Sir Winston Churchill ünlü kitap dizisi The Second World War'da, 1939-1945 yılları arasındaki askeri çarpışmalar farklı zamanlarda ve dünyanın farklı bölgelerinde meydana gelmesine ve araya zaman zaman uzun barışlar girmesine rağmen, İkinci Dünya Savaşı'nı tek bir savaş olarak değerlendirir. Churchill bu dizi ve diğer tarihsel çalışmalarını tamamlama fırsatına sahipti ama aynı şey Thucydides için söylenemez. O dönemin koşullarında büyük zorluklarla kaleme aldığı tarihini sürekli yeniden gözden geçirerek, yeni bilgiler ve tanımlamalarla zenginleştirerek tamamlayabilmiş, The History of Peleponnesian War (İyonya Savaşı) MÖ 421'deki geçici Nicias barışı ve Thucydides'in hiç kaydetmediği savaşın yedi yılıyla Seraber MÖ 411 yılının sonbaharı sırasındaki politik ve askeri karışıklıkların ortasında durmuştur. Thucydides bu savaşları amaçlarının aynı olmasından dolayı tek bir savaş olarak değerlendirir: İspartalıların Atinalılar tarafından yenilgiye uğratılması. Amphipolis'in İspartalı Basidas tarafından ele geçirilmesini engelleyemediği için Atina'ya girişinin 20 yıl süreyle yasaklanması tabii ki Thucydides'i derinden yaralamıştır. Sürgünde geçirdiği 20 yıl boyunca The History of Peleponnesian War'ı pek az görülecek bir tarafsızlıkla yazmaya başlamıştır. Dördüncü Kitap İspartalıların karşısında Atinalı bir general olarak kendi yenilgisini anlatır. Bununla birlikte Sekizinci Kitap'tan sonra Thucydides Atinalıların MS 404'de İsparta'ya teslim oluşlarını anlatamadan tarihsel kayıt aniden bitmektedir. Thucydides tarihini bitiremeden MÖ 400'de öldürülmüştür.

74

Bu kötümser gözlem ABD'nin ilk başkan yardımcısı olan John Adams (1735-1826) tarafından yapılmıştır. 1797 yılı itibariyle federal sistem taraftarı olan Adams daha sonra başkan seçilince fikrini değiştirmiştir.

75

Bu olayların ortak yönü tarihleridir: 12 Nisan 1961. Üç olay da aynı günde gerçekleşmiştir.

76

Naziler güçlenmeden çok önce, Güney Afrika'daki Boer Savaşı (1899-1902) sırasında İngilizlerin komutanı Lord Horatio Kitchener (1850-1916) yüzyıl biterken Güney Afrika'da bu kampları inşa ettirmişti. Burada düşmanlarını, gerilla birlikleri (kommandos) İngilizlere saldıran yerli Afrikanerleri topladı. Kitchener tarafından toplanan 60 000 beyaz yerleşimciden 26 000 kadın ve çocuk bu kamplarda hastalığa ve açlığa yenik düştüler. Şu ironiye bakın ki, Hitler 1940'ta İngiltere'yi işgal etmeye hazırlandığında Nazi Almanya'sından kaçan Alman Yahudi mülteciler II. Dünya Savaşı boyunca İngiliz kamplarında alıkoyulmuştur. Bu kamplardan biri de 'Kitchener Kampı' adını taşıyordu.

77

General Washington'a atfedilebilecek bir çok özellik arasında birisi özeldir: O bir ziraatçıydı. Günlüğüne, bahçivanına Hint keneviri bitkisinin erkeğini pistillate'den yani dışından ayırttığını yazmıştı. Kenevirin sapı ip yapımında kullanılır. Ama dişi Hint kenevirinin kurutulmuş yaprakları ve çiçek açan tepeleri uyuşturucu olan cannabis'in, daha bilinen adıyla esrarın kaynağıdır. Fakat general bu son ürünü içmek için mi, yoksa botanik bir gelir kaynağı olarak mı kullanmıştır, bu hiçbir zaman ortaya çıkmadı.

78

Arjantin.

79

Kötü ünlü Roma İmparatoru Caligula adıyla bilinen Galus'tu. Kız kardeşi Agrippina (Genç) MS 49'da ikinci kocası Passienus Crispus'u zehirlemekten suçlanmış, daha sonra amcası Claudius'la evlenip, tahtı oğlu Britannicus'un yerine kendi oğlu Neron'a bırakması için onu zorlamıştır. MS 54'de amcası-kocasını Claudius'u zehirlediği düşünülmüş, bir süre sonra Poppaea'yla ilişkisine karşı çıktığı için oğlu Neron'la da arası bozulmuştur. Neron kendi adına katlandığı bütün zahmetler için annesine minnettarlık duymaktan çok uzaktı ve Özellikle batması için inşa edilmiş bir gemi aracılığıyla onu boğmaya bile çalıştı. Ama Agrippina hayatta kaldı ve Neron da annesini MS 59'da sayfiye evinde bıçaklatarak öldürttü.

80

Bu, 1793'de Fransa'da, ülke dışardan gelen askeri baskılar nedeniyle çökmenin eşiğindeyken Savaş Bakanı Lazare Carnot (1801-88) önderliğinde olmuştur ve Fransız Devrimi'nin aşırıları iç savaşa yol açmıştır. Bir yıl içinde Carnot Fransız toprağını bütün yabancı işgal birliklerinden temizledi. 1795 yılı itibariyle, Fransa Hollanda'yı ezip geçmiş ve Prusya, İspanya, Hannover ve Saksonya'yla barışmıştır.

81

Fransız Devrimi'nde Jakobenler kendi kendilerini devrimin bekçisi olarak tayin etmişlerdi, yani 18. yüzyılın Kızıl Muhafızları idiler. Bir çok Fransız generali Müttefiklerden (İngiliz, Hollanda, Portekiz, İspanya) askeri yenilgiler alınca 1793'de Jakobenler bu generallerden birini, Aam Philippe Custine'i Ulusal Meclis tarafından kurulan Kamu Güvenliği Komitesi'nin başına getirdiler. Jakobenlerin, komitenin yararına casusluk yapan ve müdahalede bulunan komiserleri vardı. Bütün bunlar Robespierre'in başlattığı "Terör" ile birlikte 1400 monarşisti, entelektüeli ve diğer rakiplerini giyotine göndermesinden önce olmuştur.

82

Bu bölge bugün Irak topraklarında bulunan Aşağı Mezopotamya'da MÖ 3800 dolaylarında yer alan Sümer'dir. Ur'un üçüncü hanedanı yok olduktan ve çöldeki Sami halkı isin, Larsa ve Babil hanedanlarını kurduktan sonra konuşma dili olarak Sümerce yavaş yavaş yok oldu. Eski Babil dönemi boyunca Sümerce sadece çiviyazısı olarak kullanıldı. Bazı resmi metinler Sümerce ve Babilce (veya Akatça) olmak üzere iki dilliydi. Bu dönem boyunca sadece Babilce konuşulmasına rağmen edebi metinler Sümerce olarak yazıya aktarılmıştır. İsa'nın yaşadığı zamana gelindiğinde Sümerce yeryüzünden silinmişti.

83

Son Habsburg 1916'dan 1918'e kadar hüküm süren, Macaristan'lı IV.Charles olarak da bilinen Avusturya'lı I.Charles'dır. Habsburg'lann çökmesinden sonra 1922 yılında otuz beş yaşında öldüğü Madeira'ya sürgüne gitti. Bu Portekiz adasında, Monte köyünde bir tepenin üstüne inşa edilmiş kiliseye gömülmüştür.

84

Bu "first lady" Abraham Lincoln'ün karısı Mary Todd Lincoln'dür (1818-82). Kendisini ilgilendirmeyen sorunlara karıştığı için Beyaz Saray'da birçok düşman edinmişti. Dahası, Konfederasyon'daki aile bağları dolayısıyla sadakati hakkında ciddi şüpheler uyandırmış ama bunların hiçbiri kanıtlanamamıştır. Kocasının ve üç çocuğundan ikisinin ölümüyle birlikte akli dengesizliğe sürüklenmiştir. Üçüncü çocuğu Robert Todd mülkünü boş yere harcayıp intihar girişiminde bulunabileceği korkusuyla 1875'de özel bir akıl hastanesinde dört ay müşahede altında kalmasını sağlamıştır.

85

Güney Amerika'yı İspanyol hakimiyetinden kurtaran Venezüellalı general Simon Bolivar (1783-1830). Bolivar'a tüm Latin Amerika'da "Kurtarıcı" denilir.

86

Benzersiz olan şey Michael'ın (d.1921) Romanya'ya babası II.Carol'dan önce hükmetmiş olmasıdır. Michael tahta ilk çıktığında sadece beş yaşındaydı, çünkü babası veliaht prens Carol Romanya'yı terk etmiş ve bütün haklarından oğlu lehine feragat etmişti. Çocuk kraldan memnun olmayan Romanya hükümeti 9 Haziran 1930'da Carol'u kral ilan ederek sürgünden dönüşünü ayarladı. II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanyası'nın Yahudi düşmanı Romen Demir Muhafızları desteklemesi ülkeye sadece ekonomik felaket getirmekle kalmadı aynı zamanda toprak kaybına da yol açtı. Kral II.Carol (1893-1953) ve Yahudi eşi Magda Lupescu günah keçisi ilan edildi ve tahttan çekilmek zorunda kalan Carol eşi Lupescu'yla birlikte Romanya'yı terk edince 1940'da Michael bir kez daha kral oldu.

87

Ülkelerin her birindeki ünlü iki kişi aynı gün ölmüştür. Huxley ve Kennedy 22 Kasım 1963'de; Piaf ve Cocteau 11 Ekim 1963'de; Stalin ve Prokofiev 5 Mart 1953'de öldü.

88

Hattat Jacob Shallus. Anayasayı şüphesiz dünyanın en ünlü kaligrafi eseri yapan zarif yazısıyla kopyalaması için otuz dolar ödenmişti. Hükümetin ve Anayasanın Philadelphia'dan Trenton'a taşınmasına yol açan sıtma salgınında öldü. Shallus 1796Ma öldüğünde kırk altı yaşındaydı. Washington, Madison ve diğer otuz yedi imza sahibi Anayasanın kurucuları ve düzenleyicileridir.

89

İkisi de değil. Gelmiş geçmiş en çok kaybın gerçekleştiği deniz felaketi II. Dünya Savaşı sırasında 30 Ocak 1945'de bir Sovyet denizaltısı Nazi nakliyat gemisi Wilhelm Gustloff'a torpil atarak batırıp 7700 kişiyi öldürdüğü zaman meydana gelmiştir.

90

- İki başkan da suikaste kurban gitmiştir.
- İkisinin de kafalarına arkadan ateş edilmiştir.
- Bir Cuma günü vurulmuşlardır.
- Kanlarının gözleri önünde vurulmuşlardır
- Lincoln'ün katili John Wilkes Booth 1839'da doğmuş, Kennedy'nin katili Lee Harvey Oswald 1939'da doğmuştur.
- Lincoln'ün sekreterinin adı Kennedy; Kennedy'nin sekreterinin adı Lincoln'dü.
- İki sekreter de başkanlarına vuruldukları yerlere gitmemelerini tavsiye etmiştir.
- Abraham Lincoln 1860'da seçildi, John F.Kennedy 1960'da göreve başladı.

91

I. Frederick (yaklaşık 1123-90), daha bilinen adıyla Barbarossa'dır. En parlak döneminde Kudüs'ü Selahaddin Eyyubi'den geri almak için büyük bir Haçlı ordusu toplayarak yola çıktı ve Salef Nehri'ni geçerken boğularak öldü. Askerlerinin birçoğu ani ölümü karşısında o kadar yıkıldı ki, dini bir savaşa girişmişken ya kendilerini öldürdüler, ya da imparatorlarının ölümüyle Hıristiyan Tanrılarının onları yüz üstü bıraktığını ve Allah'ın daha güçlü olduğunu düşünerek Müslümanlığa geçtiler. Oğlu VI. Henry de kısa bir süre sonra öldü ve torunu II. Frederick 1196'dan 1250'ye kadar hüküm sürdü. Ancak İtalya ve Almanya'daki hükümdarlığı hayal kırıklığına yol açtı ve 1220 ile 1231'deki yasalar imparatorluğun parçalanmasına ve kraliyet ailesinin çöküşüne neden oldu.

92

Büyük Charles (Şarlman) (742-814). Şimdi bir kısmı ayakta olan ve gömüldüğü Aachen (Aix-la Chapelle) katedraliyle birleştirilen sarnıcın tasarımına yardım etmiştir. Avrupa kültürünün birleştiricisi ve Fransa, İtalya ve Almanya'nın kutsal Roma İmparatoru olarak hala Almanya ve Fransa tarihçileri tarafından "kahraman" olarak kabul edilir.

93

Fransa'da ölüm cezasının 1981'de yasaklanmasına kadar giyotin idamlarda kullanılmıştır.

94

Bu sözün Marie Antoinette tarafından söylendiği iddia edilir ama aslında bu duygusuz laflar, Marie Antoinette daha 1770'de Fransa'ya gelmeden en az iki yıl önce ismi belirtilmeyen bir prensese atfen Rousseau'nun (1712-78) "Confessions" adlı eserinde yer alıyordu. Marie Antoinette Avusturya İmparatoru I. Francis'in dokuzuncu çocuğudur ve 1770'de Fransız tahtının varisiyle evlendikten sonra Confessions'ın basımının üzerinden yıllar geçmiş ve Antoinette 1774'e kadar Fransa kraliçesi olmamıştı.

95

Bu başyazı Mihail Gorbaçov'un 1980'lerdeki Sovyet Birliği veya Boris Yeltsin'in Rusya Cumhuriyeti ve Bağımsız Devletler Topluluğu üzerine yazılmamış, 1930'larda Times' da çıkmış ve Josef Stalin'in Sovyetler Birliği'ni tanımlamıştır.

96

Bu konuşmacı Woodrow Wilson'dır. Bu demeçleri 25 Eylül 1919'da Colorado Pueblo'da vermiştir. O gece sağlığı bozulmuş, sol kolu ve bacağı felç olmuştur. İki

ay boyunca yaşamla ölüm arasında gidip gelen başkan akli melekelerini tekrar kazanmıştır ama hiçbir zaman sağlığına tamamen kavuşamamıştır.

97

Tarihi MS 4. yüzyılda başlayan San Marino'dur. 1503'de kısa bir süre Cesare Borgia'nın kontrolü altına girmesine rağmen neredeyse 1700 yıldır bağımsızdır. Buna rağmen ancak Mart 1992'de Birleşmiş Milletler'in 175. üyesi olmuştur.

98

Begin sık sık Araplardan patlayıcı ve silah alıyordu. 1943'ün sonuna kadar Filistin'deki İngiliz ordusunda askeri tercüman olarak hizmet etti.

99

- Abraham Lincoln.
- Rutherford B. Hayes (1822-93) başkan olmadan bir yıl önce.
- Thomas Edison (1847-1931).
- David Lloyd George, İngiltere eski başbakanı.
- Frank Knox, ABD Donanma Bakanı.
- Adolf Hitler, 1940'da.

100

1945 yılı, 1906'da Winston Churchill'in de kazanan taraf arasında yer aldığı Liberal zaferinden beri en fazla sola kayan seçime sahne olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı ve Naziler

1

Enigma şifre makinesi Alman Yüksek Komutanlığı'nın, Hitler'in son saldırısının başlatılmasıyla ilgili emrini göndermedi. Hitler, Müttefiklerin Enigma'nın gizli kodunu çözmek üzere olduğundan şüphelenmeye başlamıştı ve saldırı için tam bir mesaj karartması emretti. Neyse ki İngilizlerin şifre çözme yeteneklerinden oldukça geç, hatta yenilgisinden hemen önce şüphelenmişti.

2

- Hitler'e karşı suikast girişiminde bulunmakla suçlananların yaklaşık 3000'i asılmış veya kurşuna dizilmiştir. 5000 kişi ise ölüm cezasına mahkum edilmiş, fakat bürokratik savsaklamalar ve beceriksizlikler nedeniyle savaşın sonuna kadar hayatta kalabilmiştir. İdamların çoğu piyano telinin bulunmadığı Plötzensee kışlasında gerçekleşmiştir. Propaganda Bakanlığının film bölümünün başkanı Fritz Hippler'in emriyle kışlanın et kancalarına iplerle asılmışlardır. Bu filmler Hitler'e izlemesi için gönderilmiş, daha sonra da yok edilmiştir. Suçlananların yüzlercesi çeşitli yerlerde çeşitli yöntemlerle idam edilmişlerdir ama piyano teliyle asılanlara ilişkin herhangi bir kanıt yoktur. Tüm bunlar asılmaları filme çeken kameraman Sasse ve ses teknisyeni Braun tarafından doğrulanmıştır.

- Winston Churchill Kasım 1940'da Nazilerin yaklaşan Coventry saldırısını daha önceden haber almış ama Anthony C.Brown'un "Bodyguard of Lies" kitabında açıkladığı gibi bu saldırının önemini kavrayamamıştır. Almanların şifrelerinin çözülmüş olması Vernichtungsangriff e yol açmamıştır ama yine de bu nedenle Churchill birçok savunma uçağını Naziler karşı kullanamamıştır. Churchill'in, İngilizlerin kodlarını çözdüğünü Nazilerin anlamalarını istemediği doğrudur ve bu nedenle dünyadaki en iyi şifre analistleri Polonyalı Rejewski ve Zygalski ile İngiliz vatandaşı Alfred Knox, Wilfred Dunderdale ve özellikle Alan Turing tarafından mükemmelleştirilen ultra şifre çözücüyü tehlikeye atmıştır. Buna rağmen, İngilizlerin şehri zar zor savunduğu da bir söylentidir. Nazi uçaklarına karşı yoğun uçaksavar ateşi açılmış ve birçok uçak düşürülmüştür. Naziler Coventry'e Nisan 1941'de tekrar saldırmışlardır.

3

- Evet, "Konserve Mallar" adını taşıyan bir operasyon vardır. 31 Ağustos 1931 tarihinde Hitler, Himmler ve Heydrich'in yanı sıra Gestapo şefi Heinrich Müller'e Alman radyo istasyonu Gleiwitz'e yapmacık bir askeri saldırı düzenlemelerini emrettiği zaman gerçekleşmiştir. Operasyonun sorumlusu SS Albayı Alfred Naujocks'du. Alman toplama kampı Oranienburg'dan on üç mahkuma Polonya üniformaları giydirilerek zehir verilmiş ve Hochimde köyünün yakınındaki ormana ve radyo istasyonunun çevresine yerleştirilerek Polonyalıların sınırın hemen karşısında bulunan Alman radyo istasyonuna saldırmaya çalışırken vuruldukları süsü verilmiştir. Ölü mahkumlardan biri de mikrofonlardan Polonya'nın Almanya'yı işgal ettiği duyurusu yaparken stüdyoya yerleştirilmiştir. Tüm bunlar iç ve &ş kamuoyunu etkilemek için yapılmıştır

tabii. Hitler, bu olayı ertesi gün Polonya'yı işgal etmenin bahanesi olarak kullanmış ve II. Dünya Savaşı'nı başlatmıştır. Sonraları Naujocks Amerika'ya kaçmış ve Amerikalılar tarafından tutuklanmış, ama tekrar kaçtıktan sonra ne ondan ne de Heinrich Müller'den bir daha haber alınabilmiştir.

• Kimi Danimarkalılar Danimarka Yahudileriyle dayanışmalarının bir ifadesi olarak Davut'un yıldızını takmasına rağmen, ne Danimarka kralı, ne de yüzlerce veya binlerce Danimarkalının bunu yaptığını söylemek mümkündür. Ama yine de genel olarak Danimarkalılar Yahudi vatandaşlarına korumacı yaklaşmışlardır. Öyle ki 1940-1943 arasındaki Nazi işgali sırasında Almanlar, Danimarkalılar Nisan 1940'da imzalanan Danimarka-Almanya antlaşmasına uyduğu sürece Danimarkalı Yahudilerle uğraşmayı karlı görmemişlerdir. Sadece Danimarkalılar Nazilere karşı direniş hareketlerini geliştirdikten sonra Eylül 1943'de sıkıyönetim ilan edilmiş ve Danimarka'daki en üst Gestapo yetkilisi Dr. Weiner Best bu fırsatı Danimarkalı Yahudileri sınır dışı etmek için kullanmıştır. Bunun üzerine de Danimarkalılar hemen Yahudileri İsveç'e kaçırmaya başlamışlardır. Sekiz bin Yahudiden yaklaşık iki yüzü boğulmuş, intihar etmiş veya Nazilerce öldürülmüş geri kalan yüzde 98'i Danimarkalı balıkçılar ve kaptanlar tarafından kurtarılmıştır. Savaştan sonra Dr. Best yargılanmış ve sadece altı yıl hapis cezası almıştır.

4

Çünkü İngiliz gemisi bin beş yüz Alman ve İtalyan savaş esirini Kanada'ya aktarıyordu. Bu esirlerden birçoğu boğuldu.

5

Yüzlerce milyon dolar değerinde para, kıymetli taşlar ve madenlerin (17 bin ton altın, yaklaşık 110 ton platin, 4.638 karat elmas) yanında yüzlerce sanat eseri yirmi milyondan fazla Nazi kurbanından alındı ve altı U-Bot'la Arjantin'e nakledildi. Hitler'in yardımcısı Martin Bormann 1945'deki bu denizaltı operasyonunu yönetti. Dört Alman ve Arjantinli Nazi ganimetini Juan Peron'un o zamanki metresi Eva Duarte (1919-52) adına Banco Germanico ve Banco Tourquist'e yatırdılar. Dört Nazi de daha sonra öldürüldü ve katiller asla bulunmadı. Ganimete el koyuldu ve Arjantin parasına çevrilerek Peron'un (1895-1974) politik çalışmaları için kullanıldı.

6

1947 yılında hem ABD'nin hem de Almanya'nın katıldığı gizli bir operasyondur. Birçok Alman Nazi bilim adamının -Wernher von Braun (1912-77) ve özellikle daha sonra Satürn V roketinin üretim şefi olan Arthur Rudolph gibi - ABD'de roket teknolojisi üzerine çalışmak için kalıcı göçmenlik vizesi alabilmelerini sağlamak üzere temize çıkmalarına yardım etmeyi amaçlıyordu. "Ataç" sözcüğü, Pentagon'un Sovyetler Birliği kapmadan önce ABD'ye getirmeye çalıştığı her Alman bilim adamının fotoğrafına ataçla tutturulan belgeleri ima ediyordu. Bilim adamlarının Batı Almanya'dan ABD'ye hızla geçişlerini kolaylaştırmak

için, önde gelen Alman bilim adamlarından birçoğunun kayıtları, ateşli Nazi geçmişlerinin lekesini çıkarmak amacıyla Pentagonun emriyle düzeltilmiş veya "zararsız hale" getirilmiştir. Bu işlem, özellikle Nazi fanatıklığı iyi belgelenmiş ve Hitler'in emrindeyken von Braun'un V-2 silahlarını imal etmek için Nordhausen toplama kampından binlerce köle işçi kullanan Arthur Rudolph'a uygulanmıştı. Yirmi bin esir öldürüldü veya açlıktan öldü. Alman bilim adamlarından çoğu vatandaşlık aldı ama Rudolph, iddia edilen savaş suçları nedeniyle 1984'de Almanya'ya geri gönderildikten sonra vatandaşlığını iade etti.

7

Bu çingenenin adı Jean Baptiste "Django" Reinhardt (1910-1953) idi. Bugün bile Reinhardt tüm zamanların en iyi caz gitaristlerinden biri olarak kabul edilir. Çoğunlukla Paris'in banliyösünde yaşamış, Belçika doğumlu bir Macar çingenesiydi. Yaşamını ve kariyerini tehdit eden kaza, 1928 yılında karavanında çıkan bir yangın sonucunda sol elinin dördüncü ve beşinci parmaklarının tamamen sakat kalmasıydı. Bu aşılabilir görünen soruna rağmen, gerçekten olağanüstü bir teknik oluşturmayı başarmıştı. Avrupa'da Piaf ve Chavelier kadar ünlüydü. 1930'lu yıllarda, büyük caz kemancısı Stephane Grapelli'yi sahneye çıkartarak Quintette du Hôt Club de France'ö (QHCF) kurdu. Reinhardt Quintette'yle birlikte 3 Eylül 1939'da, Chamberlain'in Hitler'e savaş ilan ettiği gün, Londra State Kilburn sahnesine çıktı ve sonra hemen Fransa'ya döndü. İngiltere'de kalan Grapelli'nin yerine klarnetçi Hubert Rostaing'i grubuna kattı ve Naziler Avrupa'yı fethettikten sonra çeşitli şehirlerde ve ülkelerde kendini posterlerde sadece J.Reinhardt olarak duyurduğu halka açık konserler verdi. Almanlar Fransız işbirliğini istediği ve Reinhardt, konserlerine gelen Alman askerleri tarafından saygı gördüğü için ona dokunmadılar. Aslında onun müziğini Amerikan kültürü değil, Fransa'nın mirasının bir parçası olarak gördüler. Müttefikler Paris'e saldırıp bombardımana başladığında Reinhardt geceleri Pigalle metro istasyonunda geçirdi ve sonunda yine müzikal gösteriler yaptığı Lemane Gölü üzerindeki İsviçre sınırına yakın Thononles-Bains'e gitti. Çingene Nazilerin düşman listesinde oldukları için asla düşmanla işbirliği yapmakla suçlanmadı. Sen Nehri üzerindeki bir geziden sonra Mayıs 1953'de Fontainebleau yakınlarında Samois-Sur Seine'de felç geçirerek öldü. Okur-yazar olmayan Reinhardt notaları da okuyamıyordu.

8

Ultra şifre çözücü Alman Yüksek Kumandanlığı'nın Enigma kodunu Hitler ve Mussolini'nin emirleri de dahil olmak üzere çözebilirdi. Fakat Dönitz komutasındaki Alman donanması farklı bir Enigma makinesi kullandı. İngilizler 1941'de Grönland yakınlarında Alman U-110'u ele geçirene kadar Alman donanmasının Enigma makinesi için gerekli şifreleme kılavuzlarını bulamadılar. Fakat bunun da ömrü kısa sürecekti; Naziler yepyeni Triton kodunu kullanmaya başladılar ve İngilizler Ocak 1943'e kadar bu şifreyi çözemediler. 1943 yılının ortasına gelindiğinde İngilizler, aynı yıl Mayısın sonunda duran "kurt sürüleriyle" arasındaki mesafeyi kapattı. Hepsinden kötüsü, Almanlar Müttefik konvoy kodunu biliyorlardı. Müttefikler her ay kodlarını değiştirmeye başlayınca

Naziler şifreleri çözemez oldular ve Atlantik'teki kayıplar hızla düştü. Nazilerin Müttefik konvoy kodunu kırdığı gerçeği 1966'ya kadar gizli tutuldu. Müttefiklerin Alman Enigma kodunun kırılmasını duyurdukları zaman olduğu gibi halkın dikkatini asla çekmedi.

9

Friedrich Nietzsche (1844-1900). Elizabeth Nietzsche-Förster. Çok ileri ölçülerde bir anti-semitist olan Bernhard Förster'le evlenip Paraguay'a gitti ve orada "Nueva Germania" adını taşıyan saf bir Hıristiyan Alman kolonisi kurdu. Nietzsche kayınbiraderinin anti-semitik görüşlerinden tiksiniyordu. Förster, mali bir skandale karıştığı anlaşıldıktan sonra intihar etti ve Elizabeth, kardeşinin bazı çalışmalarını ve notlarını -edebiyat alanında Nobel Ödülü'ne aday gösterilen seçme eserler- yayına hazırlamak, değiştirmek ve yanlış yorumlamak üzere Almanya'ya geri döndü. Babalarının akıl hastalığıyla ilgili belgeleri bile tahrif ederken Nietzsche'nin düşüncelerini 1900'deki ölümünden çok sonra ahlaksızca çarpıtan bir yayın olan "The Will to Power"da kullandı. Hitler bu yüzden bu kadını takdir etti ve Alman filozofu hakkındaki yazılarını Nazizmin amaçları doğrultusunda kullandı.

10

Fraulein Wessel. Nazi Partisi marşı "Horst Wessel" şarkısını yazmakla ünlü Horst Wessel'in (1907-30) kız kardeşi.

11

Nazi Almanya'sında Himmler (1900-45) ve polis kuvvetleri neredeyse mutlak egemen olana kadar Canaris yürekli bir kurtarma operasyonu planlayarak ve Berlin Yahudilerine birçok izin kağıdı sağlayarak Gestapo'yı 1942 yazına kadar kandırdı. Bu Yahudiler Gestapo karargahlarına AB D'de sabotaj yapmaları için bir kenarda tutulan Alman Abwehr casuslarıymış gibi gösterilerek Nazi hükümetinden herhangi bir müdahaleyle karşılaşmaksızın Almanya'yı terk edebildiler.

12

II. Dünya Savaşı'nda Alman Yahudilerin yüzde 95'i Naziler tarafından katledilirken, İtalya'daki İtalyan Yahudilerinin yaklaşık yüzde 85'i hayatta kaldı. Aşağı yukarı 6000'i toplama kamplarında katledildi. İtalya'da büyük çoğunluğunun hayatta kalmasının nedeni anti-semitizmin bu ülkede hiçbir zaman çok da önemli bir ulusal konu olmamasıdır. Ayrıca birçok Yahudinin yaşamını kurtarmalarına bakılacak olursa İtalyanların faşist hükümetten duydukları hoşnutsuzluğu bu yolla da dışa vurmuş oldukları düşünülebilir.

Hitler 4 Ağustos 1918'de, I. Dünya Savaşı'nda, Birinci Sınıf Demir Haç Nişanı aldığı zaman. Hitler bunu ceketine takan adamın bir Yahudi, üsteğmen Hugo Gutmann olduğunu biliyordu.

14

Bu Hitler'in konuşmalarında sıkça belirttiği üzere saldırgan politikalarının bahanesiydi ve tabii ki bir dereceye kadar Avrupa'yı fethetme tutkusuna da katkıda bulunmuşlardır. Ama her şeyden önce, onu ve Almanya'yı hesaba katılacak yeni bir dünya gücü olmaya sevk ve teşvik eden şey I. Dünya Savaşı'nın son aylarında general Erich Ludendorff'un yayınladığı bildiri idi. General, Rusya'yı bin kilometre geriye sürme, Belçika ve kuzeydoğu Fransa'yı Alman topraklarına katma ve Toulon'u Akdeniz'de bir Alman limanı haline getirme çağrısında bulunuyordu. Yenilgiyi kabullenmek bir yana, Ludendorff ve Alman Anavatan Partisi I. Dünya Savaşı'nın bitiminden dört ay önce sadece doğu komşularını değil, batı sınır bölgelerini de kontrol altına almayı planlıyordu. Bu durum, Ludendorff'un, Hitler'in 1923'deki başarısız Münih Ayaklanmasında bulunuşunu ve Adolf Hitler 1933'de şansölye olduğunda ordunun ona verdiği desteği açıklıyor.

15

İster inanın ister inanmayın, ama bu, Japonların Pearl Harbor'a hava saldırısını savaş çılgınlığı "Tora! Tor a! Tora!" ile yöneten adamdı, yani Amiral Mitsuo Fuchida. 6 Ağustos 1945'de atom bombasının mantar şeklindeki bulutunu uzaktan gördüğünde Hiroşima'ya uçuyordu. Ayrıca Eylül 1945'de Missouri'de resmi teslim törenlerinde gemide bulunuyordu. Hitler'in o kadar büyük bir hayranıydı ki ona benzer bir bıyık bırakmıştı. II. Dünya Savaşı'ndan yıllar sonra Hıristiyanlığa geçti ve bir evangelist olarak ABD'yi sıkça ziyaret etti. 1974'de yetmiş iki yaşındayken öldü.

16

Şubat 1987'de, İtalyan hükümeti ve Yahudi örgütleri İtalya'daki Yahudilerin yaşam koşullarını II. Dünya Savaşı'ndan sonraki kırk yılı aşkın süre boyunca da düzenlemeye devam eden Mussolini'nin anti-semitik yasasının yerine geçecek bir anlaşma imzaladılar. Bugün İtalya'da 40 bin kadar İtalyan Yahudisi yaşamaktadır ki II. Dünya Savaşı'ndan önce de sayılan aşağı yukarı bu kadardı.

17

Martin Luther. (Ama 'Reform'un kurucusuyla bir ilgisi yok.)

18

Hangi olay yanlışdır? İnanması zor ama üçü de doğrudur.

- Her yönüyle bir Nazi olan Binbaşı Eric Hartmann isminde bir adamdı. II. Dünya Savaşı sırasında herhangi bir savaştaki herhangi bir pilot için rekor olan 352 hava zaferi kaydederek diğer bütün pilotlardan daha fazla müttefik uçağı yok etti. Savaştan sonra on yıl boyunca Sovyetler Birliğı'nde sürgününde kaldı ama sonra NATO'ya bağılı Batı Alman Hava Kuvvetlerini takviye etmek için İngiliz ve Amerikalı yetkililer tarafından kullanıldı. 1960'larda ve 1970'lerde gizli hava kuvvetleri düşmanı olarak ABD ve İngiltere'yi sık sık ziyaret etti.

- Eric Hartmann çoğı Rusya cephesinde olmak üzere üç yüzden fazla düşman uçağını düşürdüktan sonra Hitler onu Rostenburg'daki askeri karargahına davet etti. Hartmann tabancasının kılıfında durduğı kemerini çözdü ve bir askılığa astı. Hitler onu öğle yemeğı için başka bir odaya davet ettiğinde Hartmann askılığa geri döndü ve Nazi liderinden en ufak bir itiraz mırıltısı duymadan kemerini ve tabancasını taktı. Nazi lideri, Nazi Almanya'sının savunmasında bu kadar çok düşman uçağını yok eden bir adama güvenebileceğini kavramıştı.

- Yukarıdaki görüşme Hitler'in 20 Temmuz'da canına kastedilmesinden dört hafta sonra, 25 Ağustos 1944'de gerçekleşti. Bu Ağustos görüşmesinde Hitler, Eric Hortmann'a savaşın Nazi Almanya'sı için askeri olarak kaybedildiğini itiraf etti ama Batılı güçlerin de daima Sovyetler Birliğı'nin düşmanı olacağını öne sürdü. Hartmann, eğer genç pilotlar düşman uçaklarına her türlü hava koşulunda saldırmak yerine Hitler'in emrettiğı gibi sadece iyi hava koşullarında saldırsalardı daha çok düşman uçağının yok edileceğı düşüncesindeydi. Hitler generallerine açıkça "yalancılar" diye haykırmış, sonra da Hartmann'ı ve başka bir Nazi pilot kahramanı, H. U. Rudel'i cesaretlerinden dolayı övmüştü.

19

Monarşisi darbe girişimi "Kapp Ayaklanması" olarak bilinir ve 1920 Martının 13'ünden 17'sine kadar sürmüştür. Yüzbaşı Ehrhardt'ın (Kapp değil) liderlik ettiği sağ kanat hareketi işçilerin taleplerini büyük ölçüde desteklemesine rağmen sendikaların genel greviyle sonuçlandı. Emekçiler fabrikalarda çalışmayı ve sokaklarda dövüşmeyi reddettiler. Merkez sağ bir politikacı olan New York'da doğumlu Dr. Wolfgang Kapp göreve getirildi. Bir oğlan çocuğı darbeye katılan askerleri yuhaladığı için askerler çocuğı ölene kadar copladılar. Grev yapan sendikalı işçiler bu vahşi harekete o kadar öfkeleniler ki askerlerin aleyhine döndüler ve onları Alman başkentini terk etmeye zorladılar.

Bu arada Münih'de Gustav von Kahr'ın önderliğinde başka bir sağ darbe daha gerçekleşecekti. Cumhuriyeti yıkmaya ve Versailles Antlaşmasını kabul etmemeye kararlı olanların hepsini etrafına toplayarak başarılı olmuştu. İki askeri isyanın koordinasyonu için ordu tarafından görevlendirilen irtibat memuru ise tanınmayan bir eski onbaşı, daha sonraları da bir işsiz olan Adolf Hitler isminde bir adamdı. Kapp Ayaklanması Hitler'in değışmez biçimde sendikaların karşısında yer almasına sebep oldu. 1934'de Hitler Kahr'ı Ölümüne mahkum etti, çünkü Kahr Hitler'in 1923 Ayaklanmasının bastırılmasından sorumluydu.

20

Ağustos-Eylül 1942 Guadalcanal Savaşı. Japon birlikleri denizi gece vakti kontrol ediyordu ve karanlıkta Guadalcanal çevresine takviye askerler indirerek bütün Amerikan hareketini engelliyordu. Gündüz olduğunda durum tersine dönüyor ve ABD havaya hakim olarak, Henderson hava alanından savaş uçaklarının koruması altında her türlü malzemenin ve çoğu denizci olmak üzere insan kuvvetinin inmesini mümkün kılıyordu. Bu, Eastern Solomons çarpışmasının başlangıcıydı.

21

Hitler notunu 24 Nisan'da General Oberst Krebs'e verdi. Krebs de notu bazı Sovyet harita ve dokümanlarını ele geçirmesinden dolayı 22 Nisan'da Şövalye Haçı taktığı Teğmen Heinz Heuer'e verdi. Berlin'deki Sovyet kuvvetlerine saldırma ve onları yok etme emriyle birlikte notun derhal General Steiner'e •Uştırılması gerekiyordu. Ama Heinz Heuer Sovyet askerleri tarafından yakalandı. Mesajı ağzına tıktı ve yuttu. Sovyetler Heuer'e kendi mezarını kazdırdılar ve ona son bir sigara teklif ettiler. Heuer sigarayı içerken bir Alman saldırısı Sovyetleri siperlere girmeye zorladı ve Heuer'e ölümden kaçma fırsatı verdi. Ama sadece birkaç dakika içinde tekrar yakalandı ve Sibiryaya gönderildi. Daha sonra Doğu Berlin'de gizli polis için çalışması istendi. Heuer Batı Almanya'ya kaçtı ve İngiliz askeri polisine danışman oldu. Böylece General Steiner, her ne kadar Mareşal Keitel 25 Nisan'da Hitler'in yeraltı sığınağından ayrıldıktan iki gün sonra Hitler'in yeni emrini ona götürdüyse de, asla Hitler'in 24 Nisan mesajından haberdar olmadı. Ama General Steiner ve General Henrici Müttefik hatlarına doğru sürüklenmişlerdi ve emredildiği üzere Nauen'e ilerleyecek konumda değillerdi. Üç gün sonra, 30 Nisan'da Hitler kendini vurdu.

22

1942'de Nazi Ubotları ve savaş gemileri neredeyse sekiz milyon ton Müttefik gemisi batırdı. Aynı yıl, bu devasa kaybı dengelemek için neredeyse aynı miktarda gemi üretildi. İngiltere'nin 1942'de ayakta kalmasının ikinci nedeni ise Hitler'in, Nazi Amiral Dönitz'in o yıl Kuzey Atlantik'e daha fazla Ubot gönderilmesi yakarışlarına rağmen çok kritik bir anda Ubotların büyük bir kısmını Akdeniz'e göndermesidir. Bu, görünüşe bakılırsa, Hitler'in dünyayı kendi amaçlarından korumak için yaptığı en yararlı iş olmuştur.

23

Evet, Başkan Roosevelt Japonların Pearl Harbor ile ilgili planlarını biliyordu ama tarihi bilmiyordu. Japon Amiral Yamamoto, Pearl Harbor'a saldırı planını Japon Yüksek Kumandanlığı'na ilk kez açtıktan sadece dört hafta sonra, Ocak 1941'de bu saldırı planından ABD Başkanını haberdar eden kişi ABD'nin Japonya Büyükelçisi Joseph C.Grew'dür. Ancak bu cesur planla alay eden ABD'nin resmi yetkilileri bu uyarıyı ciddiye almadılar, aynen Stalin'in Hitler'in Sovyetler Birliği'ne saldıracağına ilişkin Churchill'in uyarısını dikkate almadığı

gibi... Oysa Japon romancılara bile konu olan bu olay (örneğin, 1933'de yayınlanan Kyuseke Fugunaga'nın romanı "An Account of the Future War Between Japan and the United States") üzerinde Japon askeri otoriteleri ciddi olarak çalışıyorlardı. 7 Aralık 1941'de Pearl Harbor'da görevli en yüksek rütbeli Amerikan subayı Amiral Kimmel'in eline Grew'ün "Donanma İstihbarat Dairesi tarafından özetlenmiş" telgrafi saldırıdan on ay önce, 1 Şubat 1941 'de geçmişti. Roosevelt, Pearl Harbor'ı mümkün bir hedef olarak değerlendirmesine rağmen Kimmel ve diğer askeri yetkililer Pearl Harbor'a saldırma ihtimalinin Pasifik'teki başka yerlere saldırılmasından daha az olduğunu düşünüyorlardı.

24

Nazi partisi marşını yazmakla ünlü adam Horst Wessel bir komünist tarafından değil, sevgilisini elinden aldığı bir Nazi, Ali Hoehler tarafından öldürülmüştür. Ama buna rağmen bazı Hitler biyografileri Hoehler'in Alman Komünist Partisi'nin üyesi olabileceğini ileri sürerler. Oysa Hoehler'in Erna Jaenecke isimindeki fahişe sevgilisi Wessel'e aşık olmuştu. Wessel Nazi marşının sözlerini yazmış, müziği ise bestelediği diğer bazı şarttann derlenmesinden oluşmuştur. Ama Wessel, Hoehler'in tarşunuyla ağzından ölümcül şekilde yaralandıktan sonra. Propaganda Bakanı Goebbels "Der Angriff" gazetesinde Wessel'in komünistlerce yaralandığını uydurmuştur. 23 Şubat 1930'da ölen Önce beş hafta boyunca Wessel kendisiyle ilgili uydurulan bu efsaneden ve hayali kahramanlığından haberdardı. Dairesinde bulunan bir çok şarkı Hitler'in emriyle alenacele toplandı ve sonuç Nazi Partisi'nin marşı oldu. Ali Hoehler ve fahişe Jaenecke'nin ikisi de Wessel'in ölümünden birkaç hafta sonra gizemli bir şekilde öldüler.

Hitler'in eski arkadaşlarından 'Putzi' Hanfstaengl, "Melodinin tam da yüzyılın bitimine yakın zamanlardaki Viyana kabare şarkılarına benzediğini" yazsa da bugün hala Wessel'in çok sayıdaki şarkısından müzikal derlemeyi yapanın kim olduğu bilinmemektedir.

25

Özellikle iki korkunç olay vardı: 11 Ocak 1941 gecesi Bank yeraltı istasyonunda bir bomba patladı. Belki de bir çok ceset hiçbir zaman bulunamayacak olmasına rağmen toplam 111 kurban kurtarıldı. Diğer trajedi ise 14 Ekim 1941'de Balham istasyonunda patlayan bir bombanın oraya sığınan 46 kişiyi öldürdüğünde gerçekleşti.

26

Hayır, Hitler Nazi Almanya'sının diktatörü olduğunda değil, çok daha sonraları... Selamlama Avrupa'da savaş bitmeden sadece dokuz ay önce, Hindenburg'un ölümünün ardından Hitler'in mutlak iktidarı ele geçirmesinden on yıl sonra, kendi intiharından yaklaşık dokuz ay önce, 1944 Ağustos'unda resmen uygulamaya konuldu.

27

Karl Wolffun Hitler ve Himmler'in çalışma alışkanlıklarına göre ayarlanmış son derece yorucu programı böbrek rahatsızlığından acı çekmesine neden oldu. Führer sabah beşte yatana kadar onunla kalmak, sonra da o saatte çalışmaya başlayan Himmler için hazır olmak zorundaydı. En iyi olasılıkla iki efendisinin de ona ihtiyacı olmadığı zaman düzensiz aralıklarla hafifçe uykuya dalabiliyordu. Dahası, Hitler ve Himmler'in yanında görev yaparken kendisine bu kadar acı veren bu rahatsızlığı hiç dikkate alınmıyordu. Sonunda Wolff un böbrekleri o kadar bozuldu ki 1943 Şubat'ında Dr. Kari Gebhardt onu böbreklerinden ameliyat etmek zorunda kaldı. Fakat Wolff'un II. Dünya Savaşı'nı kısaltma çabaları Avrupa'daki savaşı bir gün bile azaltmamıştı.

28

İkisinden de. Fakat Hitler'in politikası Ukrayna'yı Almanya'ya veren 3 Mart 1918 tarihli Sovyet-Alman Brest-Litovsk Antlaşmasının sadece bir devamıydı. Bu, işgal edilmemiş Rusya'yı ekonomik olarak Reich'e bağımlı kılmaya çalışan 28 Ağustos 1918 Alman-Sovyet Antlaşmasıyla da takviye edildi. Böylece, Hitler'in Mein Kampf'da benimsediği Doğu Alman İmparatorluğu'nun inşa edilmesi düşüncesi sadece fazladan Lebensraum (yaşam alanı) isteğini yansıtmıyor, ayrıca tarihsel gerçeklerle de uyuşuyordu.

29

II. Dünya Savaşı'nda özellikle Müttefiklerin ve Nazilerin işgalleri sırasında bir çok planör operasyonu görülmüştür, ilk ve en dramatik büyük planör operasyonu II. Dünya Savaşı'nın başlarında Almanlar dünyadaki en güçlü kale olarak görülen Belçika'daki Eben Emel Kalesini ele geçirdiğinde gerçekleşmiştir. Yüzbaşı Waller Koch ve 424 adamı kırk iki planör kullanmış ve kale içindeki dokuz tesisi on beş dakikadan az bir sürede ele geçirmişlerdir. Kısa bir süre sonra da Belçika teslim olmuştur.

30

Herhalde Hitler şöyle derdi: "Bugünlerde kim hala Ermenilerin Türkler tarafından yok edilmesini konuşuyor ki?" Ama bu soru asla sorulmadı, ilk olarak, akli başında hiç kimse ona böyle bir soru sormaya cesaret edemezdi. İkincisi, Hitler hayattayken hiç kimse II. Dünya Savaşı'nda Naziler tarafından öldürülen Yahudilerin sayısının altı milyona ulaştığını bilmiyordu. Albert Speer'e göre, Yahudilerle ilgili hiçbir konu Hitler'in huzurunda görüşülmüyordu. Sadece bir kişi - Viyana'daki Reich temsilcisi Baldur Von Schirach'ın karısı Henriette von Schirach - bu konuyu açmış ve Hitler de Yahudilere karşı politikasını soğuk bir tavırla savunmuştur, ama bu kadını da huzurundan ebediyen kovmuştur. Bununla birlikte, von Ribbentrop Sovyetler'le saldırmazlık paktını imzaladıktan kısa bir süre sonra, 22 Ağustos 1939'da, Obersalzberg'de generallerine söylev verirken Hitler Ermeni konusunu gündeme getirmiştir. Polonya'yı ele

geçirdikten sonra bütün Polonyalı erkek, kadın ve çocukları yok edeceğini söyleyen Hitler bu arada Ermeni konusuna da göndermede bulunmuştur.

31

Hitler Danimarka ve Norveç'in düşüşünden sonra Benelüks ülkelerini işgal ettiğinde Winston Churchill daha başbakan değildi ve bu tarih hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Ama başbakan Neville Chamberlain Hitler'in Hollanda, Belçika ve Lüksembourg'u 10 Mayıs 1949'da, Fransa'yı da birkaç gün sonra işgal edeceğinden haberdardı. Bu tarih Berlin'deki Hollanda askeri ataşesine Amiral Wilhelm Canaris'in Abwehr (Hitler'in Alman Silahlı Kuvvetlerinin İstihbarat Bürosu) başkanı Albay Hans Oster tarafından verilmişti. Üst düzeydeki konumlarına rağmen Canaris de, Oster de Nazilere duydukları nefret dolayısıyla Müttefiklere bir çok gizli bilgi vermişlerdir. Hollanda askeri ataşesi bu bilgiyi Londra'ya gönderdi ama WhitehalPda uyarıya yeterli ilgi gösterilmedi, çünkü Nazi saldırılarına ilişkin daha önceki uyanlar yanlış çıkmıştı. Churchill'in 10 Mayıs 1940'da İngiltere'ye başbakan olmasıyla birlikte harekete geçmek ise artık çok geçti. Beş yıl sonra, 9 Nisan 1945'de, Hitler'e karşı 1944 Temmuz'undaki başarısız bombalı suikastın ardından Canaris ve Oster Naziler tarafından idam edilmiştir.

32

En büyük ironi Klaus Barbie'ye sahte seyahat belgelerinin bir Yahudi - genç bir Amerikalı subay olan yirmi üç yaşındaki Leo Hecht - tarafından sağlanmasıydı. Fakat Hecht'e bu kağıtları Barbie'ye verme emri, savaş suçlarından haberdar olmasına rağmen üstleri tarafından verilmişti.

33

Bu ülke Finlandiya'ydı. Washington Finlandiya ile diplomatik ilişkilerini 30 Haziran 1944'de kesti. Finlandiya'ya savaş açmadı çünkü Finliler Hitler'le ittifak yapmak ve Sovyetlerin 1940'dan beri işgal ettiği bölgeyi geri almak amacıyla Almanların Sovyetler Birliği'ni işgal edebilmesi için ülkelerinin bir kısmını kullanmasına izin vermek zorundaydılar. ABD Finlandiya'yla diplomatik ilişkilerini kestikten birkaç ay sonra Başkan Mannerheim Amerika'nın savaş sırasındaki müttefiki Sovyetler Birliği'yle 1944 Eylül'ünde bir ateşkes imzaladı.

34

Bilindiği kadarıyla Finlandiya Nazi işgal kuvvetlerine bir tek Yahudi bile teslim etmedi. Hiç kuşkusuz 1940'ların başında Finlandiya nüfusunun sadece yüzde biri Yahudi'ydi ama bu bile binlerce Yahudi'yi kurtarmak demektir. Yahudi nüfuslarını kahramanca korumaya çalışan diğer üç Avrupa ülkesi Bulgaristan, Danimarka ve Norveç'tir. Hiçbir Bulgar Yahudisi Nazilerce sürgün edilmemesine rağmen, Bulgaristan'ın savaş boyunca işgal ettiği Makedonya (Yugoslavya) ve Trakya'daki (Yunanistan) yaklaşık 11 bin Yahudi Bulgar hükümeti tarafından toplanmıştır.

35

İtalya. Faşist İtalya İngiltere'ye 1940'da savaş ilan etti ve Mussoli'ninin çöküşünden sonra İtalya bu kez Nazi Almanya'sına biçimsel bir savaş ilanında bulundu. Her ne kadar Romanya ABD'ye 12 Aralık 1941'de savaş ilan ettiyse de, Romanya'nın faşist diktatörü Antonescu 23 Ağustos 1944'de devrildikten sonra Romenler Alman birlikleriyle 1944'de kısa bir süre savaşmasına rağmen, Romanya Kralı Micheal Nazi Almanya'sına resmi olarak savaş ilan etmedi.

36

Bu ülke Tayland'dır. ABD, Japonya'nın Fransız işgalindeki bölgeyi Tayland'a geri vererek bu ülkeyi Japonya'nın yanında yer almaya zorladığını farketti. Bu arada ABD'deki Tayland büyükelçisi II. Dünya Savaşı boyunca Japon işgalcilerle savaşan 90 bin gerillayla birlikte Tayland'ı Japonlardan kurtarmak için bir hareket örgütleyecekti.

37

30 Ocak. O gün Başkan Roosevelt doğdu (1882), Hitler Almanya'nın şansölyesi oldu (1933) ve dünya Winston Churchill'i cenazesinde uğurladı (1965).

38

Başbakan Churchill dedi ki: "Kısacası, bu yeni bomba varolan bombalarımızdan sadece daha büyük olacak. Savaş prensiplerinde bir değişiklik içermiyor." Başlangıçta ne Churchill ne de Hitler atom enerjisinin insan ırkı üstünde kullanılmasının sonuçlarını tam olarak kavrayabilmişti.

39

Amerikalı gazeteci Joseph Kingsbury- Smith, Nazi savaş suçlusu Streicher ve diğerlerinin asılmasını izledi. Asımlardan sorumlu çavuşa neden inleyen bir tek Streicher olduğunu sordu. Çavuş, Streicher'in darağacındaki son sözlerinden - Heil Hitler! - sonra ipin ilmiğini farklı bir şekilde geçirdiğini söyledi. Öyle ki ilmik düğümü boynunun arkasına değil yanına gelmiş ve böylece Streicher'in yavaşça boğulmasına ve karşılığında inleme sesine neden olmuştu.

40

Naziler, sadece Uluslararası Kızıl Haç'a toplama kamplarından birini ziyaret ve teftiş etmeleri için izin vermekle kalmadı, aynı zamanda Kızıl Haç Nazilerin propagandasını yaptı. Ziyaretten önce Naziler Çekoslovakya'daki Theresienstadt (Terezin) toplama kampına çeki düzen verdiler - yepyeni barakalar inşa ettiler, çocuk tesislerini boyadılar ve büyük bir orkestra kurdular - ve Kızıl Haç müfettişleri bu duruma kanarak Nazilerin esirlerine gayet iyi davrandıklarını rapor ettiler. Yahudi esirler Kızıl Haçın savaş esiri veya enterne edilen siviller kategorisine girmediğinden onlara yiyecek paketi veya giysi gibi en ufak bir

yardımında bulunulmadı. Naziler kampı filme alarak yoğun bir propagandaya giriştiler; Newsreel spikerine göre Alman askerleri doğu cephesinde ölümler Yahudiler harika bir tatil yapıyor, kütüphanede kitap okuyorlardı. Oysa filme alınan çocuklar da dahil tüm tutsaklar bir sonraki seferde Auschwitz'e gönderilerek gaz odalarında katledileceklerdi. Sinema filmi - The Führer Rants The Jews A Town - 1944 Temmuz ve Ağustos'unda Kızıl Haçın ziyareti için çekilmiş ama Nazi Almanya'sında asla halkın gösterimine sunulmamıştır. Filmin bazı kısımları Kudüs'teki Yad Vashem arşivinde saklanmaktadır.

41

En sevdiği çağdaş Alman bestecisi Richard Strauss'un (1864-1949) Yahudi gelininin yaşamım Hitler'in bizzat kendisi bağışlamıştır.

42

Bu şehir Budapeşte'dir. Sovyet ordusu 1945'de Macaristan'ın başkentini ele geçirdiğinde şehirde yaşayan 12 bin Yahudi vardı. Yaklaşık 437 bin Macar Yahudisi Naziler tarafından ölüm kamplarına gönderilmişti ve İsveçli Raoul Wallenberg 1944'de Budapeşte'de ulaştığında bu ülkede yaşayan 237 bin Yahudi acil olarak sürgüne gönderilmek üzere fişlenmişti. Wallenberg Yahudilere on binlerce İsveç pasaportu - Schutzpass - dağıtarak Budapeşte'deki birçok Yahudinin artık İsveç vatandaşı olarak kabul edildiğini ve dolayısıyla serbest bırakılmaları için Nazileri ikna etmeye çalışmıştır. Sovyetler Budapeşte'ye 1945'de girdikten sonra Wallenberg'i hemen tutuklamışlar ve Sovyetler Birliği'nde ölüme mahkum etmişlerdir.

43

Bu bir söylenti değildir. Gerçekten de iki Yahudi kadın 1936 Berlin Olimpiyatlarında Alman takımında yer aldılar. Birisi Helene Meyer'di. (Genellikle Mayer diye yazılır.) Daha on yedi yaşındayken 1928 Olimpiyatlarında eskrimde atın madalya kazanmıştı. Hitler'in iktidara gelmesinden bir yıl sonra ABD'ye göç etti ve Kaliforniya'da uluslararası hukuk eğitimi gördü. Sadece babası Yahudi olmasına rağmen 1934 Nürnberg ırksal yasalarına göre "Mischling" kabul edildi ve bütün Alman spor kulüplerinden atıldı. Hitler, eğer Alman eskrim takımında yer almak üzere Almanya'ya dönerse "Aryan" sınıflandırılmasına alınacağına söz verdi. Döndü, Nazi Almanya'sına gümüş madalya kazandı ve madalya kürsüsünde Nazi selamı verdi. Fakat iddia ettiği üzere, Nazi Almanya'sına dönmesinin asıl nedeni şeker hastası olan annesini görmektir ve bir daha ABD'ye gidiş için vize alamadı.

Diğer Yahudi sporcu ise İngiltere'ye göç eden ve 1934'deki yüksek atlama yarışmalarında İngiltere birincisi olan Gretel Bergman'dı. Ona da "Aryan" kabul edileceği sözü verildi ve Berlin'e geri döndü. Denemelerde Alman kadınları arasında kolayca en iyi yüksek atlamacı oldu ama olimpiyat yarışlarından dakikalar önce geri çekildi ve duyurulan üç yarışmacının aksine sadece iki Alman kadın yüksek atlama yarışlarına katıldı. Kaybettiler. Kazanan 1.60

metreyi atlayan bir Macar kadındı. Denemelerde Gretel Bergman kolaylıkla 1.64 metreyi geçmişti. Bergman hemen İngiltere'ye geri döndü.

Bu arada Helene Meyer'i geçerek altın madalya kazanan eskrimci de Berlin Olimpiyatları'ndaki en yaşlı kadın sporcu olan Macar Ilona Schacherer- Elek'di ve o da bir Yahudi idi.

44

Bu olay, Japon kabine toplantısı sırasında üstünkörü konuşulan ABD'nin Japonya'ya atom bombası atması değildi. Çok gizli bir araştırmanın olduğu sonuca göre Müttefiklere teslim olmanın asıl nedeni Sovyetler Birliği'nin 8 Ağustos 1945'de Japonların elinde bulunan Mançurya'yı işgal etme kararıydı. Japon liderleri bunu mutlak bir felaket olarak gördüler ve bedeli ne olursa olsun önlemek için her yolu aradılar. Aslında, daha birkaç hafta önce Prens Konoye savaşı sona erdirmek üzere Sovyetler Birliği'ne uygun önerilerde bulunmak için Moskova'ya gönderilecek Japon elçisi olarak belirlenmişti. 9 Ağustos 1945'de imparator barış için her şeyi harekete geçirdi. Bu ayrıca Japonya'ya, bu sefer Nagazaki'ye, ikinci atom bombasının atıldığı zamandı. Bununla beraber, Japonların sadece ilk atom bombası atıldıktan sonra değil, Truman, Churchill ve Stalin'in Hiroşima'dan iki hafta önce Potsdam Konferansı'nda Japonlara silah bırakma çağrısı yaptıkları ultiमतının yayınlanmasından hemen sonra da teslim olmak için bol bol fırsatları vardı. Japonlar bir ihtiyat olarak yorumu sakladıkları anlamına gelen "Mokusatsu" kelimesiyle yanıt verdiler ama Müttefik çevirmenleri, kelimeyi yanlış anlayarak Japonların ultiमतunu dikkate almadıklarını belirttiler. Bu "yanıt" Başkan Truman'ı öfkeliendirdi. Sovyetlerin Mançurya'ya saldırı planı uygulanmadan önce Japonların Amerikalılara teslim olmasını istedi. Truman Stalin'e güvenmiyordu ve atom bombasını kullanarak savaşın sona ermesini çabuklaştırmaya karar verdi.

45

1933'den önce Almanya'daki 50 bini aşkın doktorun yüzde 80'i Yahudi değildi. 66 milyon kişiden oluşan bir ulusa 10 bin Yahudi doktor ve 42 bin Yahudi olmayan doktor bakıyordu.

46

Bu sözler Göring, Himmler ve diğer Nazi kodamanlarına atfedilmiştir. Ama gerçekte Reich Tiyatro Odası'nın başkanı, başarısız bir Alman oyun yazarı olan Hanns Johst'a aittir. Bu yorumda bulunmuş ve 1933'de yazdığı drama Schlageter'de de buna yer vermiştir.

47

Yanlış. Ama sadece stratejik olarak zorunlu kaldığında bunu yapmıştır. 1944 yazında Ordu Grubu'na Güney Ukrayna'ya Tuna üzerindeki Galatz'dan Karpat Dağları'na çekilmesini emretmiştir, çünkü bu, Almanların Sovyetlere karşı

kendilerini daha kolay savunmasını sağlayacaktı. Kısa bir süre sonra ise Bulgaristan ve Yunanistan arasındaki tek nakliye bağlantısı olan demiryolunu Bulgarların Müttefikler adına ele geçirmesini önlemek için ordusunu Kuzey Yunanistan'a kaydırarak Yunanistan'ın büyük kısmını, özellikle Peloponnesus'u düşmana bırakmaya karar vermiştir.

48

Hitler'in kendilerine sığınan Alman Yahudileri geri çevirmeleri yönündeki talebini reddeden iki ülke kendi yandaşı Japonya ve Franko'nun İspanyası'ydı. Diğer ülkelere sığınmak için başvuran pek çok Yahudinin bu talebi geri çevrilerek Nazi Almanya'sına ve ölüm kamplarına geri gönderildiler.

49

Houston Stewart Chamberlain adında bir İngilizdi. Birinci Dünya Savaşı sırasında da Almanya'yı desteklemiş ve 1916'da Alman vatandaşı olmuştu.

50

Hitler 8 Temmuz 1942'de General Walter Dornberger'den açıkça ve herkesin önünde özür diledi. Çünkü Dornberger'in yapımıyla uğraştığı A-4 roketleriyle yeterince ilgilenmemiş, bu roket programı sayesinde bir-iki yıl içinde Londra'yı vurabileceklerine inanmamıştı. Oysa savaş içinde görülmüştü ki, Naziler daha sonrasında NASA'da çalışan ünlü bilim adamı von Braun'un da 30 yaşında genç bir bilim adamı olarak görev aldığı bu programa daha önce ağırlık verseydiler Londra'nın bu roketlerle yerle bir edilmesi ve dolayısıyla belki de İngiltere'nin dize getirilmesi mümkün olabilecekti. Ancak geç kalmışlardı.

Siyasi Tarih ve Coğrafya

1

Bohemya için verilen emir yerine getirilemedi çünkü kendi Yahudi meclisi "Hofjuden" mali destek yaptığı çeşitli Avrupalı hükümdarlarla görüşmelerde bulundu ve Kraliçenin kararını değiştirmesi için harekete geçmelerini istedi. Mali bakımdan Yahudi cemaatine bağlı hükümdarlar, prensler de Maria Therasa ile görüştüler ve sonuçta emri geri almasını sağladılar. Paranın gücü bir kez daha Yahudi cemaatini kurtardı.

2

Çinlilerin K'ung Futzu dedikleri Batı dünyasının ise Konfüçyus olarak tanıdıkları bilge. 2500 yıl öncesine giden öğretisi bugün hala yüz milyonlarca kişiye yön vermektedir. Çin'de suçu önemli ölçülerde önleyen Konfüçyus MÖ 479'da ölmüştür.

3

38. Paraleldeki bölme işleminin amacı, bu ülkeyi kalıcı bir şekilde iki ayrı işgal bölgesine çevirmek değil, Kore'de bulunan Japon birliklerinin kimilerinin Sovyetlere, kimilerinin de Müttefiklere teslim olmasını hızlandırmaktı. Ancak 1946 ve 1947'deki demokratikleşme süreçleri Sovyetlerin birleşmiş bir Kore'ye yalnızca bir takım şartlar altında razı olmasından ötürü başarısızlıkla sonuçlandı. Güney Kore'de 10 Mayıs 1948'de ABD Geçici Komisyonu gözetiminde seçimler yapılırken, Sovyetlerin dostu Kim-İl-Sung da kuzeyde ayrı bir hükümet kurdu ve 9 Eylül 1948'de Demokratik Halk Cumhuriyeti Kim'i Kuzey Kore başkanı ilan etti. Böylelikle bu iki ülke dünya haritasında yerlerini aldılar.

4

Büyük ölçüde ABD Anayasası'ndan kopyalanmışlardır.

5

Türklerin I. Dünya Savaşı'na Büyük Britanya'nın düşmanı Almanya'nın yanında girmiş olmaları. Başbakan David Lloyd George Türklerin Filistin'de aldığı yenilginin onları savaştan çekeceği düşüncesindeydi. General Edmund'un Filistin'de Türklere karşı Kudüs'ün kendisine teslim olmasından bir ay önce elde ettiği zafer Kasım 1917 Belfor Deklarasyonu 'nın yolunu açmış ve bununla beraber Osmanlı İmparatorluğu'na son ölümcül darbeyi de indirmiş, Büyük Britanya'ya Yafa'dan Kudüs'e, Jeicho'yı ve Ürdün Nehri boyunca Ölü Deniz'e kadar olan topraklar üzerinde söz söyleme hakkını kazandırmıştı. 1918 Eylül'ünde Allenby'ın kuvvetleri, T. E. Lawrence (1888-1933) ve Arap birliklerinin başındaki Emir Faysal'ın da yardımıyla, Filistin ve Suriye'nin tümünü ele geçirmişlerdi. Bu durum Arap milliyetçiliğini beslemiş ve Filistin'e Yahudi göçmenlerin yerleşmesi ile büyük çatışmalara yol açmıştır.

Bu arada şu da belirtilmelidir ki, Türkler zaten 19. yüzyılda Yahudilerin haklarını tanımışlardı. Belfar Deklarasyonu'nun amacı 1. Dünya Savaşı'nda İtilaf devletlerinin Yahudilerin desteğini kazanmalarıydı.

6

Tarımı, balık tutmayı ve avlanmayı bırakmış olan Ova Yerlilerinin tüm ekonomisi kendilerine yiyecek, çadır, giysi ve hatta kıymığından iğneler, tüylerinden iplik, kemiklerinden bıçak sapı, boynuzlarından kupalar ile kaşıklar yaptıkları bufalolar üzerine kuruluydu. "Beyaz Adam" bufalolar olmadığında Yerlilerle çok daha rahat baş edebileceğini anladı. Bu, bufaloların korunmasının temel sebebiydi. 1830 yılında ABD'de 30 milyon bufalo vardı. 19. Yüzyıl sonunda ise tamamı 2100'ü bulan bufalolardan çoğu doğada değil hayvanat bahçelerinde esir yaşıyordu. Yerliler temel geçim kaynaklarını kaybetmişlerdi.

7

Bugün adı Etiyopya olan Habeşistan'ın lideri Yarbay Mengistu Haile Mariam 1987 seçimleri sonrasında seçime katılan 14 milyon Etiyopyalı seçmenin Marksist bir yönetim biçimini onaylamış olduğunu iddia etmiştir.

8

1984'de Granada'ya giden ABD askerinin toplam sayısından daha fazla madalya dağıtılmıştır; 7000 askere 8600 madalya.

9

Jul Sezar (MÖ 102-44).

10

Richard Nixon.

11

Otuz yılı aşkın süre boyunca Küba'nın içerisinde kendi askeri üslerinde konuşlandırılmış Sovyet askerleri vardı. Aynı şekilde Küba'nın güneydoğusundaki Guantanamo'da da ABD deniz üssünde Amerikan askerleri bulunmaktaydı ve hala da bulunmaya devam etmektedir.

12

"Soğuk Savaş" tabiri bir resmi konuşmada ilk olarak 1947 yılında Bernard Baruch tarafından ifade edilmişti, ancak 1930'ların sonlarında itibaren basında kullanılmaktaydı.

13

1987'deki Barbie mahkemesinin yargıç ve jüri üyeleri 341 özel sorunun sonunda yaptıklarından pişmanlık duymayan Alman savaş suçlusunu mahkum etmekte hiç tereddüt etmediler. Özel olarak sorulan soru Barbie'nin binlerce masum insanı ölüme göndermesinde hafifletici sebeplerinin olup olmadığıydı. Bu soruya jüri üyeleri ve yargıçlar "Hayır" yanıtını verdiler.

14

1916'da Başkan Wilson, Hollywood yapımcısı Thomas Ince'e "Uygarlık" isimli filminden ötürü teşekkür etmiştir. Filmin pasifist, izolasyoncu mesajı Amerika'nın Avrupa savaşından uzak durması gerektiği düşüncesini güçlendirmiştir. Ama sadece iki yıl sonra Amerikalılar Alman ordusunun yaptığı acımasızlıklardan ve tabii Alman denizaltılarının sınır tanımaz saldırılarından çok etkilenmiş olacaklar ki, ABD'nin I Dünya Savaşı'na İtilaf Devletleri yanında girmesi hayli kolaylaşmıştı. Bunun sonucunda D.W.Griffin'in büyüleyici filmi "Intolerance" ilk gösteriminde büyük bir etki yarattı.

15

Bir yardımcısı Kruşçev'e birkaç saat önce bir Amerikan casus uçağının Sovyet hava sahasına girdiğini ve düşürüldüğünü söyledi. Bir hafta boyunca Sovyetler bu durumu dünya kamuoyuna açıklamadılar. Bu arada ABD'li yetkililer de silahsız bir Amerikan meteoroloji keşif uçağının Türkiye'den havalandığını ama yerine ulaşmadığını bildirdiler. U-2'nin bir casus uçağı olduğunu inkar eden Amerikalılar Sovyetler tarafından tutuklanan uçağın pilotu Francis Gary Powers'ın ABD hükümetince uçağın gelişmiş kameralarını kullanarak casusluk yapmakla görevlendirilmiş olduğunu itiraf etmesiyle dehşete düştüler. Olayın açığa çıkması üzerine Paris'te ABD Başkanı Eisenhower, İngiltere Başbakanı McMillan ve Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle'ün de katıldığı zirve toplantısını Sovyet temsilcileri terk etti.

16

Otomobil üreticisi Henry Ford (1863-1947).

17

Bu konuşmayı ne kendisi hazırlamış ne de birisi Dr. Martin Luther King için yazmıştır. Aslında 28 Ağustos 1963'de onunla beraber kürsüde bulunanların bazılarını da zora sokacak şekilde orijinal metninden uzaklaşmış ve planladığı konuşmayı yapamayanca bu "Bir düşünüm var " kısmını doğaçla olarak söylemiştir.

18

Japonya ve eski Sovyetler Birliği. Eski SSCB, bugünkü Rusya Federasyonu Japonya ile bir barış, antlaşması imzalamaya hazır ancak Japonya, savaşın son

birkaç gününde Rusya'nın ele geçirdiği Japonya'nın kuzeyindeki dört adayı iade etmediği sürece anlaşmaya yanaşmıyor. Rusya ise bu adaları Japonya'ya iade etmeyi reddediyor ve dolayısıyla barış antlaşması imzalanamıyor. Böylece 1990'lara gelindiğinde bu iki ülke halen teknik olarak savaş halindeydi.

19

1936 yılında İngiltere Başbakanı Stanley Baldwin "eğer seçersem Hitler darılır" gerekçesiyle Winston Churchill'i Savunma Bakanı olarak atamayı reddetmiştir. Bunu da Hitler Rhinelen'i ele geçirdikten sonra açıklamıştır.

20

Adı İspanyolca Cristobal Colon olan İtalyan kaşif Kolomb ilk olarak El Salvador Adası'na (Kolomb adını San Salvador koydu) ayak bastı. Kolomb, Haiti ve bunun yanı sıra Küba ve Hispanolia'yı da 1492'de keşfetti. Bir yıl sonra ikinci yolculuğunda Yerlilerce Boriquen ya da Borinquen denilen Purto Rico Adası'nı buldu. Kolomb buraya San Juan Bautista adını verdi. Kolomb, Virgin Adaları'nı, Antigua'yı ve Santa Cruz'u da ziyaret etti. 1494 Mayıs'ında Jamaika Adası'nı keşfetti, İspanyollar bu adaya Sant'Jago adını verdiler. Sadece 1498'deki üçüncü denemesinde Amerika kıtasına ilk kez çıktı ve bugünkü Venezüella topraklarına ayak bastı. Her nasılsa onun ardından bir dağa (Pico Cristobal Colon, 5775 m) ismini veren ülke Kolombiya'nın komşusuydu. Aynı yılın Ağustos ayı sonundan önce de Tobagio, Grenado ve Margarita'yı gördü. Honduras ve Jamaika'ya ayak bastığı bir dördüncü sefer yapmış olsa da bugün kuzey Amerika olan topraklara hiç ayak basmamıştır.

21

Durham Katedrali'nin yapımına 1093'te başlanmış ve 1500'e kadar eklemeler yapılmıştır.

22

Gelişmekte olan ülkelerde yaşayan insan sayısı dünyanın toplam nüfusunun dörtte üçüdür, 2000 yılında dünyadaki her iki insandan birinin Asya'da yaşayacağı tahmin ediliyor.

23

Bunun iki nedeni vardı: Prusyalı II. Frederick'in Fransız tarzına olan tutkusu ve büyükbabasının 1890'da Berlin'e 5 binden fazla Fransız Huguenor'unu getirmiş olması. Bunlar evlerini Paris geleneğine uygun tarzda yapmışlardı. Berlinliler de bu duruma uyum sağladılar ve binalarını bu tarzda yapmayı sürdürdüler.

24

İspanyollar adaya San Juan Bautista adını verdiler ve daha sonraları Puerto Rico (zengin liman) olarak değiştirdiler. Bununla birlikte başkent ismi San Juan olarak devam etti.

25

Avustralya.

26

Bu kişi William Stevenson'ın 'Yürekli Olarak Anılan Adam'ına (A Man Called Intrepid) göre İsveçli sinema yıldızı Greto Garbo'ydu. (1905-1990) İngiliz ajanlar için mesajlar da taşırdı.

27

Bu Portekiz yerleşim yeri, Macao (Macau) Portekiz'de değil, Hong Kong'un kırk mil batısındadır. Sakinlerinin yüzde 75'i Çinlidir. Sokaklar Portekizce resmi adlara sahiptir, ama Çince adlarıyla bilinirler. 20 Aralık 1999'da Çin kontrolüne geçmiştir.

28

New Mexico Chaco Kanyonu'nda yaşayan Anasezi Yerlileri tarafından MS 1000-1200 yılları arasında yapıldı. Yerlilerin inşa ettiği devasa taş binaların kalıntıları bugün halen görülebilmektedir.

29

Hayır, Fransa'da değildir. Söz konusu şehir, Montreal, Kanada'dadır. Kanada'nın en büyük limanıdır. Bunun yanı sıra şehir bir adada kurulmuştur ve Kanada'nın en büyük üçüncü şehridir.

30

Berlin, Almanya. İrkçı Nazi döneminde dahi, söz konusu istasyonun adı değiştirilmemiştir. Bugün halen Berlin'in batı siminde (Onkel Tom's Hütte) yer almaktadır.

31

Trenin adı 'Flying Scotsmn'dir. Londra King's Cross'tan Edinburgh'a sabah 10'da hareket etmektedir. Yalnız II. Dünya Savaşı sırasında hareketi yarım saat Öne alınmıştır.

32

1536 yılında Pedro ve Mendoza komutasında bir İspanyol kraliyet keşif ekibi Rio de la Maria del Buen Aire (Buenos Aires) adını koydukları bir yerleşim yeri kurdular. Yiyecek kıtlığı, hastalıklar ve yerlilerden gelen saldırılar İspanyol yerleşimcilerin burayı terk etmesine ve 1541'de Paraguay Nehri boyunca ilerleyip Asuncion'a gitmelerine yol açtı. Buranın fazla kalabalıklaşması ve İralalar'ın karşı saldırılarına maruz kalması dolayısıyla İspanyol Kraliyeti tarafından yeni atanan Juan de Garay Asuncion'u terk etti ve Rio de Plata'nın batısına geri döndü. 1580 yılında, ilk yerleşimcilerin burayı terk edişinden 39 yıl sonra, burada kalıcı bir İspanyol yerleşim merkezi olarak Buenos Aires'i ikinci kez kurdu.

33

Yaratıcısı Frederick Augusto Bartholdi'nin "Dünyayı Aydınlatan Özgürlük" adını verdiği heykeli olarak bilinir ve New York limanında bulunmaktadır. Fransız vapuru Isere'ye 214 kasa içerisinde getirildi. Heykel için 250 bin dolar Fransa tarafından sağlandı ancak ABD heykelin parçalarını bir araya getirmek ve devasa granit ayaklığını oluşturmak için 350 bin dolar harcadı.

34

Söz konusu doğa ürünü tıpadır. Gerçekten tıpa ölü ağaç kabuğudur ve hiç zarar vermeden meşe ağacından elde edilir. Bununla birlikte tıpa meşe ağacından ancak 9 yılda bir alınabilmektedir.

35

Avrupa'nın en uzun asma köprüsü Portekiz'dedir, Lizbon ve Almada'yı birbirine bağlar. Tejo Nehri üzerinde kurulmuştur.

36

Güney Afrika Cumhuriyeti. Yönetmel başkent Birleşik Hükümet Binası'nın da bulunduğu Pretoria; yasama başkenti millet meclisi binasının yer aldığı Cape Town ve yargısal başkent ise Bloemfontein'dir.

37

Büyük Piramit, her biri 2,5 ton ağırlığında 2,3 milyon kireçtaşı bloğundan yapılmıştır.

38

Bugün itibariyle dünyanın en çok ziyaret edilen müzesi Paris'teki Georges Pompidou Ulusa, Sana, ve Kültür Merkez, d., Ortalama olarak yılda 7 milyon ziyaretçisi vardır.

39

1991'deki Körfez Savaşı öncesi Kuveyt'te. Andorra'da yaşayan nüfusun yalnızca yüzde 7'si (ya da yerli Katalanları da sayarsak yüzde 28'i) Andorralı'ydı. Andorra Avrupa Birliği'nin özerk bir birimidir.

40

Söz konusu ülke Bolivya'dır.

41

Ay üzerinde.

42

Bu coğrafi bölgelerin adlarıyla anılan eşyalar vardır. Berlin dört tekerli bir taşıma arabasıdır. Wellington yüksek bir deri, bazen de lastik bottur. Winchester bir tür ateşli silahtır. Panama hasır bir şapkadır. Inverness tamamen kolsuz yün bir pelerindir.

Hollanda beyazlatılmamış keten veya pamuktan giysidir. Toledo özel dövülmüş bir kılıçtır. Hamburg Avrupa'da yaşayan küçük bir kuş türüdür. Ayrıca Hamburg bifteğine de "hamburg" denir.

43

O dönemde Afrika'da bağımsız ülke olarak sadece ikisi vardı.

44

Söz konusu ülke Çin tarafından işgal edilen Tibet'tir. Potala Sarayı da Dalai Lama'nın eski konutudur.

45

Bu şekilde onurlandırılan ABD Başkanı James Monroe idi (1758-1831). Liberya'nın başkenti Monrovia'dır.

46

Çin'in süt, yağ ve peynir üretimi neredeyse yok gibidir. (Tıpkı biyo-kimyasal Rh negatif faktörünün Çinlilerde bulunmaması gibi.) Birçok Çinli süt ürünlerindeki laktoza tahammül edemez. Çin'in süt üretimi neredeyse yarısı kadar nüfusa sahip 700 milyonluk Avrupa'nın üretiminin yüzde 3'ü kadardır.

47

Söz konusu eyalet Louisiana'dır ve Büyük Henry veya Navare'li Henry olarak da bilinen ilk Bourbon Kralı'nın (1553-1610) torunu XIV. Louis (1638-1715) anısına bu ismi almıştır.

48

Nijerya.

49

Söz konusu yer Anzio'dur. 22 Ocak 1944'te ABD ve İngiliz birlikleri buranın sahillerine ayak basmışlar ve Almanlarla savaşmışlardır. Bu esnada Anzio'yu da moloz yığını haline getirmişler ancak bir yıl sonra, 4 Haziranda, Roma'daki Müttefik zaferinin yolunu açmışlardır. İki imparator Neron (MS 37-68) ve Caligula'dır ama onların zamanında Anzio, Antium olarak bilinirdi.

50

Londra Belediye Başkanı'nın ikametgahı olan Mansion House.

...:SON:..